

AREGCEL

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
VI. KERÜLET, TERÉZ-KÖRUT 52. SZÁM

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL

Előfizetési ár (csak vidékre) egy negyed évre 2.40 pengő. Egyes szám ára 30 Groschen 4 dinár, 1.20 lira, 3 francia frank, 10 lei

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL
TELEFON: AUTOMATA 278-82 ES 278-83

FELELŐS SZERKESZTŐ: LÁZÁR MIKLÓS

TELEFONOK VASÁRNAP DÉLUTÁNTOL
REGGELIG: JÓZSEF 303-30, JÓZSEF 310-16

X. évfolyam

Budapest, 1931 szeptember 21

39. szám

Hegedüs Gyula, a nagy magyar színész, huszonnégyórai lázas rosszullét után vasárnap reggel orbáncban meghalt

Az Angol Bank vasárnap beszűntette az aranyfizetést: megszűnt az angol aranyvaluta!

A londoni tőzsdét a kormány rendeletére bezárták és a bankkamatlábat 6%-ra emelték föl

Fordulóponthoz ért a világgazdasági válság!

London, szeptember 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.)
A Bank of England vasárnap beszűntette az aranyfizetéseket. Angliában ezzel a határozattal egyelőre

megszűnt az aranyvaluta.

A Jegybank igazgatótanácsa azzal indokolja meg ezt az óriási jelentőségű határozatát, hogy a Jegybank helyzetének súlyos volta nem teszi többé lehetővé az aranyfizetési kötelezettség teljesítését. A határozatnak messzeemenő nemzetközi gazdaságpolitikai következményei lesznek. Első következménye az volt, hogy

hétfőre bezárták a londoni tőzsdét,

mert csak így tudják megakadályozni a várható pánikot.

Az Angol Bank aranyfizetési kötelezettségének fölfüggesztését a kormány a késő esti órákban rövid kommuniké formájában tudatta a nagyközönséggel. A kommuniké szerint az angol valuta válsága az utóbbi időben annyira kiéleződött, hogy a kormány kénytelen volt ideiglenesen megszüntetni az aranyvalutát. Ez az elhatározása

egyelőre bizonytalan időre szól.

A kormány az Angol Bank tanácsára további intézkedésig fölfüggeszti az 1925. évi aranystandardtörvény ama rendelkezését, amelyek arra kötelezik az Angol Bankot, hogy a megállapított árfolyamon bárkinek aranyat adjon el.

A külföldi valutában fizetendő kötelezettségeket ez a rendelkezés nem érinti.

A normális bankforgalmat sem korlátozza a kormány és csak a tőzsde bezárását rendeli el bizonytalan időre. A kormányt erre az intézkedésre az a körülmény kényszerítette, hogy július közepe óta több mint 200 millió font sterlinget vontak el a londoni piacról. A válságot a kormány tudomása

szerint nem az idézte elő, hogy angol állampolgárok külföldre vitték tőkéiket, hanem az, hogy külföldi megbízásból visszavonták az angol piacokon elhelyezett pénzeket.

A hivatalos kommuniké közvételével egyidejűleg az Angol Bank főtanácsa

4½%-ról 6%-ra emelte föl a diszkont-kamatlábát.

Az elmúlt napokban és hetekben létrejött, de még le nem bonyolított tőzsdei ügyleteket a londoni tőzsde bezárása jogérvényükben nem érinti.

A késő esti órákban összeült minisztertanács

ugy határozott, hogy hétfőn törvényjavaslatot terjeszt az alsóház elé, amelyben jóváhagyást kér az aranyfizetési kötelezettség megszüntetéséhez. Politikai körökben bizonyosra veszik, hogy a parlament jóváhagyja a javaslatot. A vita igen rövid lesz és a kormány legkésőbb hétfő estig jogerőre akarja emelni határozatait.

Az aranyfizetési kötelezettség megszüntetése és a londoni tőzsde bezárása határtalan izgalmat keltett a Cityben.

Pénzügyi körökben azt mondják, hogy a kormány és a Jegybank határozata olyan valutapolitikai kényszerrendszabály, amely vilámcsepént világítja be Európa gazdasági helyzetét és az általános pénzügyi válságot.

Az Angol Bank az utolsó pillanatig remélte ugyan, hogy az aranyfizetések fölfüggesztése elkerülhető lesz, de a pénteken és szombaton folyt óriási arany tőke kivonások után nem maradt más lépés hátra. Hivatalos körök hangoztatják, hogy valutapánik, önző vagy hazafiatlan üzelmek megnyilvánulása esetén a kormány a legdrasztikusabb eszközöket is alkalmazni fogja a font megvédésére.

Az Angol Bank aranyfizetési kötelezettségének beszűntetése a legsúlyosabb történelmi esemény, amely a világháború kitörése óta bekövetkezett. Az Angol Bank főnállása óta eddig csak egyszer szűntette be az aranyeladást, a háború kitörése napján. Tizenegy évvel később, számos intő szó ellenére, a Churchill-féle törvénnyel 1925-ben Anglia újból rátért az aranyvalutára, de a világgazdasági válság most térdre kényszerítette Európának legnagyobb pénzügyi hatalmasságát és a büszke Anglia kénytelen bevallani, hogy fizetéseit többé aranyértékben nem tudja teljesíteni. Ezzel az angol font, de vele együtt kevés kivétellel a világnak majdnem valamennyi aranyra épített valutája megingott és e pillanatban lehetetlen fölvezetni azokat a következményeket, amelyek ehhez az eseményhez fűződhetnek, csupán arra szorítkozhatunk, hogy a problémákat felsoroljuk, amelyek az angol aranyfizetések beszűntetésével fölvetődnek.

Anglia a nyár folyamán ötvenmillió font kölcsönt kapott Franciaországtól és Amerikától, hogy a font nemzetközi pozícióját megvédhesse. Ez a kölcsön kimerült, anélkül, hogy a font árfolyamának lassu letévedését Anglia meg tudta volna akadályozni. Három héttel ezelőtt az angol állam további negyven-negyven millió fontnyi összegű kölcsönt kért és kapott Franciaországtól és Amerikától, ugyancsak a font árfolyamának alátámasztására. Ez az óriási összegű kölcsön sem szilárdította meg a font pozícióját és Anglia két hét alatt 16 millió fontot vett az amerikai trancheból igénybe, anélkül, hogy az arany kiszivárgása Angliából megállt volna. Az arany tovább menekül a fenyegetett országokból és jellemző, hogy a svájci jegybank aranykészlete két hónap alatt 700 millióról 1200 millióra növe-

kedett. Kérdés most már, hogy Anglia igénybe veszi és igénybe veheti-e a Párisban és Newyorkban még rendelkezésre álló körülbelül 60 millió fontnyi összeget, most már nem a font megszilárdítására, hanem saját nélkülözhetetlen bevitelének finanszírozására. *Anglia élelmiszerbevitelére van veszedelemben, ha külföldi pénzen nem tud fizetni, bevitel nélkül pedig Anglia éhenhal.* További kérdés, vajjon az Angliában elhelyezett, még mindig óriási összegű külföldi hitelek nem fognak-e ész nélkül menekülni a londoni piacról. Súlyos probléma tovább, vajjon Anglia, ha elhagyta egyszer az aranystandardot, inflációra tér-e át és mely mértékben.

Az angol aranyvaluta összeomlásával hirtelen problematikussá vált az egész világnak Angliába irányuló bevitel és előrelátható, hogy különösen a német kivitelben nagymértékű visszaesés áll be, ami viszont a lassan meginduló német gyógyulási folyamatot egy csapásra visszaveti. Ugyancsak

súlyos problémákat vet föl az angol válság a külpolitika terén és *beláthatatlan, milyen eltulodások állhatnak elő a legközelebbi időben a világpolitika nagy kérdéseiben.* Végül fölvetődik az a kérdés is, vajjon az angol valuta föltartóztatatlannak látszó összeomlása nem jelenti-e a világ pénzrendszerének viharos átalakulását és nem szolgál-e bevezetőjéül további súlyos megpróbáltatásoknak. Bizonyosnak látszik, hogy Anglia két legfőbb hitelezője, *Amerika és Franciaország, talán már a legközelebbi órákban is gyors és döntő lépésekre határozza el magát, hogy megakadályozza az internacionális pánikot, amely Londonból kiindulva forgószél gyanánt söpörhet végig a világon, anélkül, hogy politikai vagy vámhatárok megállásra kényszeríthetnék.* Az általános megrendülés kétségtelenül meg fogja rázni az aranyban dúslakodó francia és amerikai piacot is és ez az általános szerencsétlenség talán mégis kiindulópontja lesz a lassu gyógyulási folyamatnak.

A kormány csak a legnagyobb vonakodás után határozta el magát erre a lépésre!

— mondja a hivatalos jelentés

London, szeptember 20

(A Reuter-ügynökség jelentése.) MacDonalddal miniszterelnök tegnap este Chequersből váratlanul Londonba tért vissza és

hosszasan tanácskozott az Angol Bankkal összekötöttségben álló személyiségekkel.

A miniszterelnök vasárnap délelőtt is szakadatlanul a politikai és pénzügyi helyzettel foglalkozott és közben bizakodó üzeneteket kapott Párisból, amely szerint a francia pénzügyminiszterium szükség esetén haborús nélkül Anglia segítségére fog sietni. Vasárnap este a következő nyilatkozatot adták ki a Downingstreet 10-en:

„Az angol kormány az Angol Bankkal folytatott tanácskozás után úgy döntött, hogy szükségessé vált az 1925-i aranystandard-törvény 1. §-a 2. pontjának ideiglenes fölfüggesztése, amely aranynak meghatározott áron való eladására kötelezi a bankot. Ezen célból törvényjavaslat fog haladéktalanul a parlament elé kerülni, amelyet a kormány még hétfőn le fog tárgyalni és a bank addig is a törvényjavaslat értelmében fog eljárni.”

Ehhez a döntéshez a következő okok vezettek: Julius közepe óta

200 millió fontot meghaladó tőkéket vontak ki a londoni piacról,

amit részben a Bank of England aranyban és idegen valutákban birt készletéből, részben a Bank által fölvetett 50 millió font, illetve az angol kincstár által fölvetett 80 millió fontnyi francia-amerikai kölcsönökből fődőztek.

A visszavonások az utolsó napokban oly gyorsan emelkedtek, hogy a kormány a font döntésre kényszerült. Az elhatározás nem érinti az angol kormány vagy a Bank of England külföldi valutában fizetendő kötelezettségeit.

A Bank aranytartáléka most 130 millió font

és tekintettel a fölmerülhető eshetőségekre, nem tanácsos, hogy e tartalék további csökkentése megengedtesse.

A rendes banküzem nem fog megszakítást szenvedni,

a Bank az üzletfelek rendelkezésére fog állni és nincs semmi ok arra, hogy az események a font-sterling-ügyleteket bármilyen módon befolyásolják.

A kormány a leghatározottabban ismétli a kincstári kancellár intelmét, hogy az az angol alattvaló, aki a font nehézségeit idegen valuták vételével sulyosítja, az ország bajait tudatosan növeli.

A bankok kötelezettséget vállaltak aziránt, hogy korlátozzák idegen valutáknak angol alattvalók részéről való vételét,

Berlin azt reméli, hogy fölülkerekedik a világon a józan belátás és eljön a nagy politikai kibékülés

Berlin, szeptember 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A porosz kereskedelmi miniszterium vasárnap este hivatalosan közölte a berlini tőzsde elnökségével, hogy az Angol Bank hétfőtől kezdve nem váltja be aranyra a font sterlinget és hogy a londoni tőzsdét további intézkedésig bezárták. Hétfőn

kimondják a német tőzsdék bezárását.

Berlinben és Frankfurtban tehát hétfőn már meg sem nyílnak a tőzsdék. Az Angol Bank aranyfizetési kötelezettségének fölfüggesztése határtalan szenzációt keltett Berlinben. Ebben az intézkedésben

újabb válsághullám kezdetét látják, amelynek messzemenő kihatásai lesznek az egész világgazdaságra.

A Birodalmi Bank egyik alelnöke a következőképpen nyilatkozott az angol kormány és az Angol Bank nagyhorderejű elhatározásáról:

Angliát csak most érte el a német válság hullámai.

Reméljük, hogy a történelem után most már fölülkerekedik a világon a józan belátás és az összes felelős tényezők mindent megtesznek a nagy politikai kibékülés érdekében. Erre elsősorban Franciaországnak kell késznek

PROPAGANDA-ELADÁS

SZÖRME
BUNDA
RÓKA

INGYEN
KAPJA

ha kéri
4. divat-
lapunkat

FIZETESI
KÖNNYITÉSEK

Hogy cégünk elismerten jó készítményeit még szélesebb körben megismertessük, elhatároztuk, hogy a meg tavasszal oleón beszerzett szörmeinket

2 hétet át

amíg a készlet tart, a tavalyi áron eláruljuk, tehát oly áron, melyekért ma a nyersanyagot is alig tudnánk beszerezni!

Mutatónak néhány bundaár:

Orosz csikó	270—
Pézsmahas	300—
Pézsmahas	420—
Selymes Chapel-csikó moárés ...	500—
Perzsasálh	
oposungallérral	730—
Orosz mokus	950—
Perzsa	1.350—

valódi mongol rókák már 40— pengőtől kezdve.

Arainkat csak rövid ideig tartjuk!

ROSENFELD

képesített szücsmeister

Ráday-u. 14. (Calvin-térnél)

kivéve, ha a kereskedelem szükségleteiről vagy esedékes adósságokról van szó.

A kormány csak a legnagyobb vonakodás után határozta el magát erre a lépésre, de a legutóbbi napokban a nemzetközi pénzügyi piacok demoralizálódtak és a fontköveteléseket belső értékre való tekintet nélkül likvidáltak. A kormány biztosította a költségvetés egyensúlyát,

az ország belső helyzete egészséges, erőforrásai óriásiak és a jelenlegi valuta nehézségek csak átmenetinek fognak bizonyulni.

nyilatkozni, mert

a világgazdasági válság enyhítése ezidő szerint kizárólag attól függ, hajlandó-e Franciaország politikai és gazdasági együttműködésre.

Interpelláció a 33-as bizottsághoz

Van-e tudomása a parlamentet helyettesítő 33-as országos bizottságnak arról, hogy az ország borvidékén milyen hangulat uralkodik?

Van-e tudomása a parlamentet helyettesítő 33-as országos bizottságnak arról, hogy az ipari szeszgyárak az elmúlt öt évben 17 millió pengő értékű kukoricát, 18 millió pengő értékű korpát és 7 millió pengő értékű csehszlovák me- laszt hoztak be külföldről

ugyanakkor, amikor nálunknál nagyobb devizataralékokkal rendelkező országok az ipari szeszfőzés céljaira jórészt a hazai, könnyebb minőségű bortermést használták föl? A parlamentet helyettesítő 33-as országos bizottságnak haladéktalanul utasítania kell a pénzügyi kormányt, hogy rendelje el, mi- szerint

az ipari szeszgyárak az idén legalább 800.000 hektoliter bort főzzenek ki,

ami által az amugy is sokmillió nemzeti ajándékot élvező ipari szeszesek mítsem vesztenek, ellenben a bortermelés részben föl- szabadul a végpusztulás lidérenyomása alól.

Van-e tudomása a parlamentet helyettesítő 33-as bizottságnak arról, hogy a 800.000 hektoliter ujbórnak az ipari szeszgyárak által való kifőzéséhez az összes illetékes tényezők már hónapok előtt hozzájárultak, csupán

a pénzügyminiszterium elhatározása késik

és attól lehet tartani, hogy az akták ismét elvesznek a pénzügyi bürokrácia vigasztalan utvesztőjében?

Lázár Miklós

*

A 60 tagot számláló borvidéki képviselők blokkját Bessenyei Zénó elnök szerdán este 8 órára ez ügyben és más borvidéki gazdasági kérdésekben tanácskozásra hívta össze a Pannonia-szálloda különtermébe.

MA VAN A NAGY PREMIER: »A GARNIZON RÉME«

BRESSART-al. Irta: NÓTI, a nevetés nagy ágyuja

Ezt megelőzi:

L'AMOUR EROTIQUE

(BOLDOG ORSZÁG)

Az expedíós filmek csemegéje!

STYLUS-FILMEK!

DÉCSI

ELŐADÁSOK
2, 4, 6, 8
és 10 órákor

OMNIA

ELŐADÁSOK
4, 6, 8 és
10 órákor

Hegedüs Gyula,

a magyar színművészet büszkesége,

huszonnégyórás betegség után vasárnap reggel orbáncban meghalt a Fásor-szanatóriumban

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel a hirdetőoszlopokon nagy zöld plakát jelent meg: a Fővárosi Operettszínház Hegedüs Gyula föléptével hirdeti a „Pillangó” című operett premierjét. Hegedüs Gyula nem fog fölépni a Fővárosi Operettszínházban a „Pillangó” című operettben, mert talán ugyanabban az órában, amelyben a plakátokat a hűvös őszi vasárnap reggelén kiragasztották,

Hegedüs Gyula meghalt a Vilma királynő-
úti Fásor-szanatóriumban.

Hogy is szokták írni?... Hogy a megdöbbenő hír „villámgyorsan” terjedt el a városban. A megdöbbenő hír tényleg villámgyorsan terjedt el a városban s

gyászának erejével valósággal lekaszálta az embereket,

mert Hegedüs Gyuláról jóformán azt sem tudták, hogy beteg volt. A szombat esti órákban terjedt el a hír, hogy Hegedüs Gyulának orbánc van és beszállították egy szanatóriumba. Az emberek meghökkennek egy kicsit, valahogy mindenkinek Környey jutott az eszébe, de a tragikus gondolatot nem hagyják megfogamzani magukban, elhesegették maguktól. Ah... Gyula bácsi... tegnap még itt volt, tegnapelőtt még ott, persze, hogy nem lesz semmi baja ..

Gyula bácsi azonban vasárnap reggel 8 órák elaludt örökre...

Kéthete találkoztam vele, a Teréz körúti Színház próbájáról jött ki, le volt erősen soványodva úgy, hogy meg sem mertem kérdezni, hogy van. Mindig volt benne valami dalosság, szinte azt mondanám, hogy mintha mindig egy láthatatlan díszmagyart viselt volna, kucsmával, prémes mentével, sarkantyus csizmával. Most ez a díszmagyar hiányzott róla: civilben volt. Lötyögött rajta a ruha, bő volt a gallérja s nem tudom, miért, de a mosolya is más volt, mint máskor: markáns arcán nem az a szelid, kétkedtetű, böles és fölényes derű csillogott, amely egy kicsit mindentudó, egy kicsit atyáskodó, egy kicsit rezignált, egy kicsit megbocsátó, hanem valamilyen idegen, tőle szokatlan, majdnem azt mondanám, hogy bocsánatkérő, szinte grimaszszerű mosoly, amely nemhogy nem titkolta, de éppen azt nevette, hogy

egy egész élettel leszámolt.

Azóta már tudom, hogy igazam volt... Hegedüs Gyula beteg volt. Volt egy torokbaja és volt egy nemrég szerzett gyomorinfekciója, amelynek következményeit még nem heverte ki teljesen. Julius elején — életében először — Reichenhallba utazott az idén üdülni, mert mindenekelőtt az asztmatikus köhögésétől akart megszabadulni. Molnár Ferenc és dr. Márton Miksa, akik ugyanakkor Salzburgban voltak, ugyszólván naponta átjártak hozzá és megbeszélték vele, hogy néhány napra, mielőtt a kuráját befejezné, átmenetileg Salzburgba Reinhardthoz is, aki meghívta magához két napra Leopoldskronba. Egy nappal azelőtt, hogy kura-ráját befejezte volna s salzburgi látogatása aktuális lett volna, Molnár salzburgi hotel-szobájában megszólalt a telefon. Hegedüs Gyula volt a telefontól és panaszkodott, hogy rosszul van, nem tehet eleget a meghívásnak. Molnár és dr. Márton azonnal autóbá ültek és kimentek érte Reichenhallba, bevitték Salzburgba, ott megvizsgáltatták az első belgyógyászsal, majd azt tanácsolták neki, hogy menjen haza, feküdjön be Adámhoz a Fásorba, majd ott rendbehozzák. Hegedüs Gyula nem is utazott már le Abbáziába a feleségéhez, aki pedig Salzburgból odavárta, hanem tényleg hazajött és befeküdt a Fásorba. Le volt romolva, nyolc kilót fogyott. Ilyen állapotban kezdte el a munkát szezon kezdetén.

Rettenetesen bántotta, hogy nem volt szerződése.

Szönyörű bútorok -
Réthi-olesó árákon
Városház-utca 1

„Ez a hajléktalanok menhelye” — mondotta keserű mosollyal egy barátjának, aki néhány héttel ezelőtt meglátogatta. „Miért?” — kérdezte tőle a barátja. „Hát hajléktalan vagyok, nincs szerződésem...”

Ötszáz pengő jövedelem, ha volna, eldobnám a bohócsapkát, hazamennék Besnyőre s ki nem tenném többé a lábamat onnét. Megszűnt itt már minden, nem ér ez az élet egy vörös rézgarast sem... Ötszáz pengőből és a nyugdíjamból meg tudnék élni, örízni érte a gödöllői erdőt, mint erdőkerülő, vagy csinálnék bármi mást, boldog ember volnék...”

És Hegedüs Gyula, mégis csak a legnagyobb magyar színész, miután élnie kellett — mert hiszen az idén először nyaralni is csak úgy tudott elmenni, hogy

eladta a zongoráját

és keserves kölcsönt vett föl arra az autójára, amelyet egy három év előtti szezon estéről estére való munkájának jövedelméből vásárolt élete egyetlen luxuskiadásaként, hogy imádkozott Besnyőjére kijárhasson — elfogadta a Teréz körúti Színháznak egy szerződési ajánlatát s szerepet vállalt az operettben, amely kenyeret kínált neki. (Az operett primadonnája többek között egy jazz-slágert akart mindenáron eltáncolni duettben vele: Ride Bajazzó, de táncolj is, ha kell, vagy vessél kecskebukákat, de Hegedüs erre nem volt hajlandó. „Azt

Hegedüs Gyula

Gábor Móric festménye.

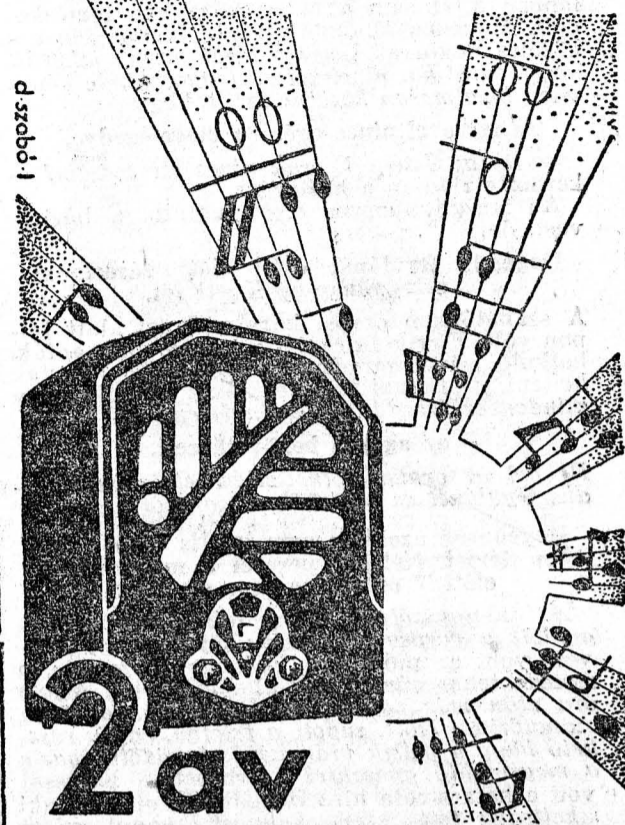
már nem” — mondotta keserűen...) Pénteken délután Hegedüs Gyula elment hazulról egy febréti vizsgára, amelyre mint az Akadémia tanára volt hivatalos. Onnét hazajött, lázas lett, lefeküdt. Négy órákor 39.8 fok volt a láza,

— Hona, bele kell törődnöd, én elmegyek. Ebbe bele kell nyugodnod — nekem ez az utolsó éjszakám...

Hegedüs né kétségbeesve tiltakozott a hallottak ellen, de Hegedüs Gyula keményen átfogva a csuklóját, szinte rávivált a feleségére, mint egy mindenáron szuggerálni akarva neki, hogy törődjön bele a megváltozhatatlanba és ne lázadjon föl ellene:

— Légy erős, őrtsd ezt meg, ebbe bele kell nyugodnod, hogy egyedül maradsz...

RAGYOGÓ HANGOK

LUXUSKIVITELŰ 2+1 CSÖVES
HÁLÓZATI KÉSZÜLEK

Standard Radio

hat órákor már 40.4 s

elvesztette az eszméletét.

A felesége régi barátjukat és háziorvosukat, dr. Bokor Gyulát hívatta át, aki a szomszédos Tátra-utcában lakik, az eszméletlen Hegedüs Gyulához. Bokor doktor nem tudta megállapítani, hogy Hegedüs Gyulának mi baja van, lázcsillapítót adott neki azzal, hogy majd másnap újból megvizsgálja s ha az éjszaka folyamán szükség volna rá, hívassák.

Hegedüs Gyula egész éjszaka eszméletlen volt és állapota szombat reggelre súlyosbodott.

Hivatták Adámot, aki konstataálta, hogy Hegedüs Gyulának a jobb felső combján egy régi tályogsebéből keletkezett orbánc van s azonnal beszállította a szanatóriumba. A szanatóriumban rögtön radikális kezelés alá vették, megkapták azokat a omnadin- és sztreptojatren-injekciókat, amelyeket ilyen esetekben alkalmazni szoktak, külön adtak neki lázcsillapítókat, úgy, hogy 12 órákor délelőtt valamivel jobban lett és visszanyerte az eszméletét is.

A délután folyamán nem volt rosszul. Látogatókat fogadott és állandóan bent volt nála a felesége is,

akikkel a láztól kimerülten és fáradtan bár, de elbeszélgetett és egészen oda volt, hogy mi lesz a két színházzal, amelyekben neki játszania kell. Amikor aztán estefelé a látogatók eltávoztak, elkomolyodott, leültette a feleségét az ágya szélére s kemény, energikus hangon így szólt hozzá:

Hegedüs né sirva kérlete:

— Ne beszélj ilyeneket, Gyulám, az Isten szerelméért! De Hegedüs már nem is erre felelt: — Kérlek, ez a világ nem az én világom már amugy sem. Nem is értem azt, ami körülöttem folyik, olyan idegen, olyan szívtelen; ártatlan embereket fölrobbantanak... Hiszen ha élhetnék, akkor sem tudnék már ebben a világban

Vásároljon

MAGYAR PERZSASZÖNYEGET

HORVÁTH MIKSA SZÖNYEGIPAR RÉSZV.-TÁRSASÁG

BUDAPEST V, VISEGRÁDI-UTCA 62 TELEFON: A. 90-6-98 ÉS A. 90-6-99

Szintartó,
mosható

élni. Ha titeket nem néztelek, igazán még csak nem is fájna, hogy el kell mennem.

Nemsokára bejött az orvos, aki újabb injekciót adott neki, majd Hegedüsnek kilenc óra tájban hazaküldte, hogy a beteg pihenessen. Tíz óra körül dr. Bokor, a háziorvos érdeklődött Kallós szanatóriumi főorvosnál, aki különben állandóan a beteg közelében tartózkodott. Hegedüs állapota iránt. Kallós főorvos közölte Bokorral, hogy a látat ugyan sikerült negyvenről harmincnyolcra lenyomni, de kénytelen bizalmasan közölni azt is, hogy

a szívével nincs egészen megelégedve.

— De az Istenért, csak nincs életveszély? — kérdezte riadtan a háziorvos.

Az igazgatófőorvos megnyugtatta a háziorvost, de

Hegedüs Gyulánál éjjel előtt váratlanul szívgyöngöseség lépett föl.

A szanatórium orvosi kara pillanat alatt talpon volt. Egyik injekciót a másik után adták, halkuló szívét mindenáron új életre akarták keltetni, de hajnal felé be kellett látniok, hogy minden erőfeszítésük reménytelen,

az agónia bekövetkezett.

Reggel 1/2 7 órakor fölkeltek telefonon Hegedüs Gyulánét és behívták a szanatóriumába.

Hegedüs azonban nem találta többé életben férjét. Néhány perceel a megérkezése előtt, 7 óra 22 perckor meghalt.

A hír ugyszólván pillanatok alatt végigszárgult a városon. Hegedüs Gyula nagy művész volt, a publikum rajongva szerette, a részvét tehát városzerte általános volt. Nyolc óra után már valóságos autókavaván állott a szanatórium előtt, zúgott a telefon, egyik részbető hang a másik után kérdezősködött, igaz-e a megrendítő gúdszár? Leírhatatlan hatással volt a katasztrófa híre Hegedüs Gyulánéra, aki sikoltozva tett szemrehányást, hogy miért küldték őt haza, miért nem hagyták, hogy ottmaradjon férje mellett. Barátok nagynehezen autóra teszik, hazaviszik Lipót-körúti lakására. Kíváncsiak állanak a ház előtt, némán megilletődve nézik az érkezőket. Hegedüs barátjai egymásután érkeznek: Fedák Sári, Medve Miklósné, Makay Margit zokogva fogják karon és egy karosszékre támogatják. Könnyben uszva, dermedten és tehetetlenül az irtózatban, a váratlan csapástól csak ül és néz maga elé lihegve és zokogva és folyton csak azt ismétli: „Miért küldtek haza?...”

Márton Miska

sirva mondja el egy sarokban, hogy az állapota már Reichenhallban sem téstett neki. Molnárral, aki végtelenül gyöngéd volt Hegedüssel egész reichenhalli tartózkodása alatt, valóságos terrorizálta, hogy jöjjön haza és vizsgálta meg magát.

Nem tudott enni, rengeteget fogzott

s állandóan balsejtelmek voltak. Amikor a betegségéről beszélt s ő ki akarták verni a fejéből a sötét gondolatokat, csak legyintett a kezével és ezt mondta:

— Hogyd el, Miskám, én már

rövidlejáratu vagyok.

Nem is sajnálnám, mert már nem való nekem ez az egész... És ha sajnálom, csak az asszony miatt sajnálom. Hiszen ha ez az asszony nem volna...

Mindenki sir, Góth Sándor zokogva borul az asztalra, ő, Hegedüs, Szerény, Fenyvesy és Varsányi Irén ott voltak a Vigszínház megálatapításánál, ezek közül most már mindössze hárman maradtak.

— Harminchat éve élünk egymás mellett — mondja elesukló hangon. — Kolozsvárt együtt laktunk, amíg az első feleségét, Medgyaszay Evelynt el nem vette. Amikor aztán a Vigszínház megnyílt és az első felesége meghalt, újból összeköltöztünk, de most már hárman laktunk együtt: ő, én és Tapolczay... — És fölleveníti a régi emlékeket. Hegedüs első nagy sikerét a Bisson-darabban, az „Allam-tikkár”-ban, amelyben egy szolgát játszott, egy epizód szerepet, a híres Bouquette-t. Egyetlen este megesinálta a karrierjét: előadás előtt még senki sem ismerte, éjfére nagy színész volt, híres ember. Akkoriban voltak divatosak a francia vigjátékok, jött a „Zsába”, a „Teknősbéka”, „A hálókocsik ellenőre”, „A csodagyermek”, a „Josette kis-asszony”, „A Buridán számára”, közben voltak „A szentbernáti barátok” és a „Jerikó falai”, végül jött az „Ördög”, az első nagy mérföldkő a virágjában és sikerei csúcspan lévő Hegedüs Gyula művészi pályáján. Az „Ördög” után jött a „Tájfű” Tokeramója,

Gyászruhák
4 óra alatt
Horváth és Halász
női gyászruhakészítő vállalat, IV. Váci-utca 26
teljes gyászfelszerelések speciális raktára

Telefon:
Aut.
671-09

„A király” és tavaly előtt Szomoró „Takács Alice”-ja...

Pártos Gusztáv érkezik, akit Hegedüs Gyula ugy szeretett, mintha a fia lett volna. Pártos kitünően tudta utánozni Hegedüs Gyulát, Hegedüs-utánczataival rengeteg sikert aratott és Hegedüsnek is sok derűs percet szerzett kísérteties imitációival. Valósággal összeesik az előszobában, Fedákra borul, úgy sir, mint egy gyerek.

— Most már nekem is végem van — mondja —, most már nem érdemes élni tovább...

A háziorvos, Bokor dr. elmondja, hogy Hegedüs már régen limphatikus bántalmakban szenvedett, egy régi bajából kifolyólag. Ez ujult ki most is nála, nyirokmirigyves fertőzés kapott. Csütörtök reggel kerette őt magához azzal, hogy a torka fáj. Megvizsgálta és látta, hogy a nyelvcsapja meg van duzzadva. Ágyba fektette, majd délben újból megvizsgálta, akkorára a duzzadás visszafejlődött. Pénteken egész jól volt, estefelé azonban

Hegedüsnek odatelefont a kaszinóba, hogy Gyulát kirázta a hideg.

Megvizsgálta, azonban nem tudta a betegséget fölfedezni. Éjjel 11 fokos láza volt, félrebeszélte, a lábát fájlalta. A jobb felsőcombján ekkor egy pengő nagyságú vörös foltot fedezett föl s akkor proponálta, hogy hívják ki Adámot...

Fedák jön ki Hegedüsnétől, le van verve, alig tud beszélni a fájdalomtól.

— Nem tudok mit mondani, csak állok és nézek és nem értem. Fáj a szívem, fizikailag fáj... A halál gondolatát mindnyájan magunkban hordjuk, de vannak kivételek, akikről az ember azt hiszi, hogy azok nem halhatnak meg. Hegedüs Gyulánál, aki egész életén át mindenkinek csak örömet, jóérzést, boldogságot, derűt szerzett, nem lehetett arra gondolni, hogy ő is meg fog halni valaha is. Valaki, akii Isten olyan csodálatos adományt ruházott föl, hogyha bajban volt az ember és megátta őt, már kevésbé fáj a lelke, a hangja balzsam volt, ha megszólalt...

Neki nem volt joga elmenni...

Hegedüs Gyulát az a huszár ölte meg, amely miatt egész életén át szenvedett és görnyedt: a szíve. Elment Beöthy, elment Hegedüs, őket ketten tartották az egész épületet, nekem most már nincsen is hitem többé abban, amit csinálunk...

Pártos Gusztai megint összeesik, Fedák és Heltai Jenő emelik föl, Heltai halkan csitítja: — Ne tépiétek magatokat, az Istenért... És elfordul. Neki is könnyes a szeme. Egy kis fekete dakikutya vinnyog és szűkül a sarokban. A szobaleány ölbeveszi, simogatja. A kutya egész éjszaka az ajtó előtt ül, nem aludt el, reggel pedig, amikor Hegedüsét hazahozták, percekig nyaldosta és csókolta az arcát.

Sirt

— mondja a eseléd...

... Némán teszem be mögöttem az előszoba ajtaját. Már megyek lefelé a lépcsőkön, amikor eszembe jut, hogy egy emelettel följebb

Varsányi Irén lakik.

Valamikor a Vigszínház ez a két név volt: Hegedüs—Varsányi. Visszamegyek, becsöngetek. Varsányi némán vezet be a szalonjába, leültet, szólni nem tud. Az arca mintha komorabb volna, mint máskor. Mint egy fekete hattyu, úgy ül itt előttem, szinte megbénulva

Tokaji legnemesebb palackboraim 1/1 üveg már 1.— pengőért

Fuchs László
tokajhegyaljai bortermelőnél. — Lerakat: V. Nádor-utca 20. Eladás nagyban és kicsinyben. Tel.: A. 180-25. — Telefonon rendelt árut házhoz szállítom.

Még csak néhány hete működik a Rákóczi-ut 61. szám alatti Zeileis orvosi rendelő

mely az orvosi technika legmodernebb gépeivel és műszereivel felszerelt orvosi rendelő és máris a betegek igen nagy száma hirdeti örömmel, hogy gyógyíthatatlannak vélt betegségéből fölgyógyult. Ime a betegek nyilatkozatai:

„Három hete még mankón jöttem ide, ma már, hála az Istennek, nincsen rá szükségem; ideges bénulásom teljesen megszűnt.”

„Egy közepkoru hölgy elmondja, hogy három évig olyan kínzó reumája volt, hogy éjjeleken át aludni nem tudott. „Egyhónapi kezelés után olyan egészségesnek érzem magam, mintha soha nem lett volna reumám.”

„Egy idős férfi asztmájából, másik az ideges főfájás és szédülésből gyógyult ki párheti gyógykezelés után. Ezenkívül még számos beteg áldja különféle betegségeiből való fölgyógyulásáért a magas frekvenciájú villamos gyógykezelés csodálatos gyógyhatását. Az orvosi rendelő szigorú orvosi vizsgálat után csak az arra alkalmas betegeket veszi kezelés alá.

a fájdalomtól, a fogait összeszorítja, nem is a szemeiből, a lelkéből szívárogo a könny:

— Borzasztó ez — mondja a Julika fájdalom, tompa hangján —, egy ember, akivel egy egész életet töltöttem el a szinpadon... Akinek minden sikere ugyszólván közös volt az enyémmel... Borzasztó...

Es lehajtja a fejét.
Kimegyek a szanatóriumba. Engedélyt kérek, hogy még egyszer megnézzem Hegedüs Gyulát. A portás asztalán a halotti bizonyítvány: Neve: Hegedüs Gyula, foglalkozása: színművész, születési helye: Kéty, kora: 63, vallása: római katolikus, a halál oka: szívgyöngöseség, a kór neve: orbánc. Es mellette egy még borzasztóbb kis négyzetletű hivatalos irat, az első szava ugy csap az arcomba, mint a puskapor lángja: Néhai Hegedüs Gyula holtteste a Vilma királynő-ut ennyi és ennyi szám alól a Kerepesi-uti temető halottasházába kiszállítható. Pecsét. Olvashatatlan aláírás.

A portással elindulunk az esőverte parkon keresztül a park végében levő halottasház felé. Csikordul a kulcs.

Sötét szobában vagyok, a szoba falai valamilyen furesza zöld színre vannak festve, — nem tudom, miért, de azt érzem, mintha egy kolostor pincéjében volnék. A mennyezet közepéről egy ellenzónélküli ócska villanykörte világít, most nézek csak körül. A fal mellé fektetve, két szál égő gyertya között, feje fölött ezüst kereszttel ott fekszik Hegedüs Gyula ideiglenes ravatalán, fekete lepellel lefedve. Föllebben egy pillanatra a fekete takaró, alatta fehér lepedőbe burkolva,

halottfehéren egy ember alszik:

soha még halotton a derűnek, a boldog nyugalomnak ezt a mosolygó kifejezését nem látam, mint Hegedüs Gyulán. Híres ráncai, amelyek arcát oly markánsá tették és szinte egy köből faragottság jellegét kölcsönözték neki, mintha civilben is állandóan maszkot hordott volna, teljesen eltűntek.

Ez az arc tükörsima, mint egy asszonyé, mosoly vibrál rajta, mintha valami édeset álmodna, szinte le akarok hajolni hozzá, hogy a lélekzetét hallgassam.

Aztán a fehér kendőre téved a tekintetem, amellyel az állat fölöttöttek s a hajára, amely borzas-kócosan omlik a homlokába. Életében így nem viselte a haját. Mégsem alszik.

Egyed Zoltán

— Folytatása a 6. oldalon. —

»A VIRÁG HATALMA« BLUMENHOF HILLEGOM HOLLANDIA (1911-1931)

Közismert bázunk, az antwerpeni, londoni és párisi kiállítások hírneves résztvevője, pompás termelvényeit ajánlja fennállásának jelen, 20-ik esztendőjében, igen tisztelt vevőinek: színekben és illatban gazdag változatos jubileumi gyűjteményét. Ezen gyűjtemény a legpompásabb vörös, fehér, kék, sárga, rózsza, vörös, ibolyás, és fekete színeket tartalmazza. Minden érdeklődőt meggyőzni kívánunk ezen jubileumi szállítmányaink szakavatott összeválogatásával és meg vagyunk győződve, hogy egyszeri rendelés után állandó vevőnk marad. Igyekeztek tehát minden virágkedvelő még ma elküldeni hozzáunk megrendelését. — Minden darabot külön csomagolunk és névvel látunk el.

40 egyszerű és 40 telvirágu tulipán igen szép 4 színben, 10 egyszerű és 10 telvirágu jácint, igen szép 4 színben, színhatásuk és illatuk páratlan.

15 egyszerű és 15 telvirágu nárcisz 4 színben, 25 krokusz (u. n. téll királynő) és 25 hollandi írisz, 25 egyszerű Muscaris (igen kedvelt), 30 hóvirág, 10 Madonna-lilom, 25 szibériai Scilla és 50 előnevelt virághagyoma (szobatenyésztett) jácint, tulipán, nárcisz és krokusz, választásunk szerint összeállítva. Igen egyszerű kezelésre utmutatást küldünk német, francia és angol nyelven.

Feltételek: A pénz előzetes beklüldésénél az ár 12.— német márká, P 16.44
Utánvételnél 13.— „ „ P 17.90
Kettős küldeménynél 22.— „ „ P 30.14
bérmentes házhozszállítással.

Nagykereskedelmi árak külön ajánlat szerint. „Gyors postai szállítás.”
Minden rendeléményhez ingyenesen hozzácsonagolunk 10 darab „Folo Negro Kerstmis” virágot.

Éjszakai összejöveteleken szervez- kednek a „felelőtlen elemek“

A rendőrség hetek óta figyeli a tíz év előtti atrocitások fölbujtóinak és büntetéseinek mozgalmát

(A Reggel tudósítójától.) A rendőrség tudomást szerzett arról, hogy a Sóház-utca 11. szám alatti Vámház-pince hosszabb idő óta találkozóhelye azoknak az elemeknek, amelyek a bolsevizmust követő zürzavaros időkben mint szélsőséges, rendbontó ébredők szerepeltek. Az utóbbi hetekben

ezek az összejöveteleken mind többen vettek részt az elmúlt tizenegy esztendő politikai bűnyüveinek és egyéni akcióinak ismert szereplői közül.

Főleg szombat esténként gyűltek nagy számban össze és folytatták a késő éjszakába nyúló politikai megbeszéléseket; a mult szombati megbeszélésen már 182 ember vett részt. E tanácskozásokon ott voltak többek között Héjjas Iván, Gyallay Mihály, az Ébredő Magyarok Egyesületének ügyvezető főtitkára, Ostenburg-Maravek ny. őrnagy, akinek nevét legutóbb sűrűn emlegették gróf Eszterházy Jánosné gondnokság alá helyezésével kapcsolatban, Hozmetz Károly, a Fővárosi Operettszínház merénylője, aki jelenleg taxifőőr és eljötték a csongrádi bombamerénylet fölmentett vádlottai, a Pirok-fivérek is. Ez a társaság arról

vitakozott legutóbb, hogy

ismét a cselekvés terére kell lépni, mert a gazdasági viszonyok leromlása és a munkanélküliség „szerephez” és „elhelyezkedéshez” juttathatja őket. A borozással egybekötött vita természetesen a zsidókérdés körül folyt, de olyan tervek is hangoztattak, amelyek egykor felekezeti különbség nélkül veszélyeztették a főváros nyugalmát. Nem érdektelen össztalálkozója az eseményeknek, hogy a biatorbágyi merénylet áldozatainak temetése napján a főváros periferiáin

osztogatni kezdték a „Halál a zsidókra és kommunistákra” szövegű röpcédulákat, amelynek terjesztőit a rendőrség eddig nem tudta kinyomozni és elfogni.

A szombat esti összejöveteleket egyébként Gyallay Mihály rendezte, aki most szombaton és vasárnap Békésmegyében „szervezett”. A hatóságoknak ezekről a mozgalmakról részletes értesülései vannak, hiszen a tizenegy év előtti szereplő „felelőtlen elemek” nagyobb-része azóta egyéb ügyekből kifolyóan megfordult a főkapitányságon...

GYÁRTJA:

TELEFONGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Miről van szó?

Össze kell hívni a parlamentet! A nemzeti élet tevékenységének éppen olyan fontos és nemes szerve a parlament, mint a vérkeringésnek a szív. A legveszedelmesebb kísérlet a szív dobogását mesterségesen elnémítani, hiszen ha a szív megáll, az egész organizmust a fölbomlás veszedelme fenyegeti. Hetek óta az ország népét ugyszólván napról napra újabb s újabb adókkal terhelik. A mi népünk kijárta a szenvedések iskoláját. Istenfélő, hazátszerető, türelmes, áldozatkész. Polgári önértékét és emberi méltóságát joggal sérti tehát az a szembekezdési, bujócskajáték, amely e megrendült időkben folyik mindnyájunk életérdekeivel, nyugalmával és biztonságával. Nem a magyar társadalom egyensúlya borult föl, hanem az államháztartás. A társadalom szembe akar nézni a tényekkel, tudni akarja végre: miről van szó a harminchármasok titkos konventikulumain, mi történt az elmúlt években, melyek azok a tényezők a világválságon kívül, amelyek a mai kaotikus helyzetet előidézték és az ország hitelét a külföldön aláásták? Minden adófizetőnek jussa van ahhoz, hogy lássa, mi történik az ő pengőivel. Azt a helyet, ahol a közpénzt kezelik, kristályüvegből építik föl a parlamentárisan kormányzott államokban. A bizalom érzelmének csak politikai momentumoknál szabad és lehet érvényesülnie, pénzkérdésekben nincs bizalom, nincs többség, nincs kisebbség, nincs kormánypárt és nincs ellenzék. Tárják az ország elé: mi takarnivalójuk volt és mi takarnivalójuk van még? Ez a vallomás enyhíteni fogja a feszültséget és megkönyviti a lelkiismereteket. Itt az utolsó óra, hogy a 33-as bizottság az egyetlen alkotmányos korrektívumhoz nyuljon: hívassa egybe az országgyűlést! Kimetszeni a parlamenti intézményt az alkotmányból, annyi, mint eltávolítani a lakóház födelét és lerombolni annak falát. A 33-as népképviselői kakuktojás nem határozhat az ország sorsáról, az ország nélkül. Hiszen Bethlen a diktatórikus föhatalmazás szükségességét a világgazdasági szituációval és az akkori német krizissel indokolta: a magyar államháztartás olyan zür-zavaráról, mint aminőről a harminchármasok ülésein elhangzó fölszólalások, célzások és megállapítások tesznek tanuságot, a Bethlen-kormány az egész fölhatalmazási vita alatt mélységesen hallgott. A parlament többsége tehát, amikor a kormány gazdasági diktatúráját törvénybe iktatta, megközelítőleg sem volt tájékozva a költségvetés és a költségvetésen kívüli de-

Mi a véleménye a külföldnek Magyarországról?

Magyarországon és Ausztrián csak együttesen lehet segíteni

(A Reggel tudósítójától.) Ne ringassuk magunkat veszedelmes illúziókban. Tulsokat nem törődnek velünk, mert a világnak ezer más gondja és problémája van és ma már köz-hellyé vált, amit Curtius német külügyminiszter a Népszövetség szószerén nyíltan kimondott: Remeg a talaj, amelyen az európai gazdasági és társadalmi rend felépült! A magyar probléma, Magyarország pénzügyi és gazdasági nehézségei csak annyiban érdeklik a világot nagyhatalmasságait, amennyiben az egy sokkal nagyobb és sokkal bonyolultabb általános kelet-európai problémának kiegészítő része. Ebből a szemszögből nézve, a magyar kérdés igenis fontos, és mint ilyenről megvan a külföldnek a maga véleménye. Ez a vélemény, le kell szögeznünk, nem rosszakaratú, de viszont megingathatatlan. A külföldi kormányoknak és a külföldi bankköröknek pontos, részletes és megindokolt véleményük van a magyar pénzügyi és gazdasági helyzetről, annak minden alapvető részletéről és ezt a véleményt se leplezéssel, se szépítéssel megváltoztatni nem lehet. Ez a vélemény a következő:

Magyarországnak mindenekelőtt egyensúlyba kell hoznia költségvetését.

Ebben a kérdésben nincs véleménykülönbség és ez a követelés ugyanugy vonatkozik Magyarországra, mint — Angliára. Addig, amíg a magyar állam kiadásait, a magyar társadalom közterheit le nem szorítottuk arra a színvonalra, amelyen ezeket a terheket az elszegényedett adófizető polgárság viselni tudja, addig semmi reményünk nincs arra, hogy a mai utvesztőből kivergődjünk, vagy külföldön segítséget találjunk. A másik alapvető tény:

a magyar problémának a fizetési mérlegre vonatkozó része szinte megoldhatatlan nehézségeket foglal magában.

Magyarország évente lényegesen nagyobb összeget kell, hogy a külföldnek importált áruk, kamatok és tőketörlesztés fejében fizessen, mint amennyit exportált áruért és egyéb cimeken a külföldtől követelhet. Ezt a deficitet, amely évente 200 és 300 millió pengő között ingadozik és devizákban vagy áruban fizetendő, eddig kölcsönökből fődőztük és kevés a remény, hogy ezt a hiányt ezután is kölcsönökkel fődözthessük. Hol van tehát a kiút ebből a tragikus zsákutcából? A külföldi vélemény szerint a megoldás csak a következő lehet: Magyarország nem az egyedüli állam a Duna völgyében, amely segítségre és támogatásra szorul.

A „Siesta” szanatórium

(Kissvábhegy) utószonárai: 7.—, 7.60, 8.20, 9.— és 10.— P a két- és háromágyas; 10—13 P az egyágyas különszobákban. — Napi ötszöri elsőrendű szanatóriális ellátással: 14.60 P. Csodás fekvésű, gondosan épült 9700 négyzetméteres ősparkjára tekintő erkélyes déli szobákban 16.60, a nagykomfortos, loggiás déli szobákban 20.50 P. — Ezen árakban az ápolás, a fürdők és az intézeti orvosok honoráriumai is bent-foglaltatnak. — Mérsékelt havi pangsálék! Autobuszmegeálló a Ráth György-utcai följártnál. Telefon: Automata 501—60.

Külön-külön segíteni ezeken az államokon — elsősorban Ausztrián és Magyarországon — ma már lehetetlen,

ezzel Genfben, Párisban és Newyorkban tisztában vannak. A magyar és az osztrák pénzügyi passzívításon csak úgy lehet segíteni, ha a két szomszéd ország közös pénzügyi és gazdasági rendszerben egyesül

népszövetségi ellenőrzés alatt. Az osztrák és magyar gazdasági rend ideálisan kiegészíti egymást; elkerülhetetlen tehát, hogy pénzügyi és vámegységgel kísérjék meg nehézségeik megoldását. Előrelátható a külföldi szakkörök véleménye szerint, hogy Franciaország, amelynek pénzügyi segítsége nélkül sem Ausztria, sem Magyarország nem remélhetik helyzetük javulását.

ebben az irányban fogja éreztetni befolyását

és erősebb vagy gyöngébb nyomással fogja egységbe kényszeríteni a két dunai államot. Nem volna teljes a kép, ha nem egészítenék ki azzal, hogy külföldi vélemény szerint a nagy magyar probléma még Ausztriával való egységben sem oldható meg

az ország pénzügyi és gazdasági rendjének gyökeres átszervezése nélkül.

Frázisok nélkül vázoltuk föl a külföld véleményét Magyarországról. A gazdasági probléma mögött, amelyet ez a vélemény megvilágít, ott lappang azonban a külpolitikai probléma is, amelyről azonban a külföldi szakemberek egyelőre óvatosan hallgatnak. K. D.

Ma már mindenki tudja:
nincs jobb, mint az eredeti

50% tüzelőanyagmentesítés.

Egyetlen kályhával egész lakását fűtheti.

UNIO
a mértékadó
rendszert folytató legújabb kályha

KÖZPONTI ELADÁS:
BUDAPEST VI. ANDRÁSSY-UT 9
Telefon: 16-1-08. Bizományi lerakat:
Kaplonyi I. cég, V. Báthory-utca 9

Kutnewsky- bunda

mindenütt
feltűnést kelt

IV, Kristóf-tér 6

ficit számadatairól. A kormányon és a magasabb bürokrácián kívül aligha tudta egyetlen képviselő, vagy felsőházi tag, hogy mire ad fölhatalmazást. A harminchármasok a pengő megvédésére és az államháztartás bevallott 50 milliópengős hiányának az adók fölemelésével és a kiadások csökkentésével való pótlására kaptak megbízást. Ma már hol járnak ettől a fölhatalmazástól? Ma már a költségvetés bevételeinek szinte a megduplázásáról van szó, miközben ömlőlabakon ballag a kiadások redukciójának oly harsányan kihirdetett művelete. Ami tehát a 33-asoknak, a beavatottak e misztikus kasztjának hermetikusan elzárt ajtai mögött történik, az alkotmány legfőbb biztosítékának, a népképviselő pénzügyi, elhatározási és ellenőrzési jogának kismemlézése. És ki vállalja mindezekért a felelősséget? A Bethlen-kormány? A Károlyi-kor-

mány? A 33-as bizottság? Felelősség nélkül nincs alkotmányos élet. Van keret, de nincs tartalom. Van némi látszat, de nincs semmi valóság. Nem a bevégzett tények, de a titkolódzás, a homály, a rejtelmek teszik fojtottá, fülledtté a nyirkos atmoszférát. A romlott vér sebeket fakaszt a testen. A lepezés ugyanis hiábavaló: a genny átette magát a takarón. A magyar polgárságot nem lehet a kiskorúság guzsába kötni. Ez a dőre politikai módszer nem szolgál másra, mint hogy elsorvassza a polgárság önbizalmát, bátorságát, férfiaságát és oly sorsdöntően fontos ellenállóképességét. Össze kell hívni a nép alkotmányos képviselőit: a parlamentet! A parlament át fogja érezni az idők irgalmatlan súlyosságát és méltó lesz azoknak a szenvedéseikhez és megpróbáltatásaihoz, akiket képvisel. *Lássunk tisztán, tudjuk meg: miről van szó!*

— Folytatás a 4. oldalról. —

Molnár Ferenc Bécsben A Reggel szerkesztőségétől értesül telefonon a gyászhierről

A kora délutótti órákban föl hívtuk Molnár Ferencet a bécsi Imperial-szállóban s közöltük vele a tragikus hírt. Molnár percekig nem tudott magához térni, majd amikor megkértük, hogy mondjon Hegedüs Gyuláról, régi barátjáról s darabjainak főszíneséről néhány szót, ezeket mondta:

— Összetörve ülök itt Bécsben a telefonnál, amely legjobb, legrégebb barátaim egyikének, Hegedüs Gyulának halálhírével közli. Még néhány héttel ezelőtt együtt voltam vele Salzburgban. Képtelen vagyok ebben a pillanatban összefüggő képet adni életéről, jelentőségéről és csak hirtelen fölülülő szavakat mondhatok: a legnagyobb magyar színész volt, a legnobilisabb, legtisztább lelkű ember volt. Jó barát, jó férj, jó családfő. Erzékeny és mások nyomorúsága iránt fogékony szív. Gavalér a szó klasszikus értelmében, egészen a hiszékenyséig. Bátor volt küzdelmeiben minden igazságtalanság ellen. Művészetének eszközei a legtisztábbak, a legmagasabb értékűek voltak. Azt szoktam neki mondani:

„Te a színpadon nem festékekkel pirosítod magadat, hanem a véreddel.“

A Pesten járó külföldi kritikusok és színészek csodájára jártak. Rájuk szenzáció erejével hatott művésze, amelyet mi évtizedek során agyszólván megszoktunk.

Reinhardt Európa egyik legnagyobb színészenek tartotta, Zaccani rajongó tisztelője volt.

A német Alfred Kerr, a francia Gémier, a nagy londoni direktor, Edwards, az amerikai Miller, a fiatal német rendezők legjobbjai: Martin, Hilpert, Klein, Brahm, mind lelkesen siettek öltözőjébe, hódolni neki, ha játszani látták. Még néhány héttel ezelőtt mondta nekem Reinhardt, hogy a Gerhard Hauptmann tiszteletére rendezendő ünnepségek alkalmából föl akarja szólítani Hegedüst, hogy járassza el Berlinben egy díszelőadásra a „Henschel fuvaros“ címszerepét. Ez régi közös tervük volt, mert csudálatos véletlen folytán ez a dráma olyan német dialektusban van írva, amelyet Hegedüs szülőfalujában, a tolnamegyei Kétyen, még ma is beszélnek az odaváló svábok és Hegedüs ezt a német dialektust gyerekkora óta tökéletesen beszélt.

Beszéltünk

Faludi Gáborral,

a Vigszínház fénykorának híres igazgatójával, aki Hegedüs Gyula nélkül egy pillanattig sem

Hegedüs Gyula legutolsó szerepében, „Mesterdalnokok“ című darabban

tudta elképzelni a régi Faludi-féle Vigszínházat:

— Az egész ország gyászolhatja Hegedüs Gyulát, megérdemli. Rettenetes veszteség az ő halála mindnyájunkra, reggel óta egyébre sem tudok gondolni. Legjobb barátom volt és azonkívül egyik legrégebb barátom is. 1896 óta

Epekő-, vesekő- és hólyagkőbetegek, valamint azok, akik húgysavas sók túlszaporodásában és közzvényben szenvednek, a természetes „Ferenc József“-keserűviz állandó használatával mellett állapotuk enyhülését érhetik el. Az orvosi gyakorlat számos kiváló férfira hosszú megfigyelés alapján megállapította, hogy a „Ferenc József“-viz biztos és rendkívül kellemesen ható hashajtó s ezért prosztatabetegségeknél is ajánlják. A „Ferenc József“-keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

ismerem, amióta megnyílt a Vigszínház. Akkor hozta föl Ditrói Kolozsvárról. Hegedüs, a nyurga, nagyorru vidéki színész, térdigérő ferencjósokában, hóna alá csapott esernyővel állított be a Vigszínházba. Mindenki megmosolyogta, rá is szóltunk: „No, maga ugyan nemigen fog itt boldogulni, barátom!“ Második szerepe után azonban — Bouquet humoros figuráját játszotta Bisson „Allamtitkár“ című vígjátékában — Hegedüsnek nyert ügye volt. Lerohantam hozzá előadás után az öltözőbe, átöleltem és rákiáltottam: „Te leszel Magyarország legelső színésze!“ Hegedüs Gyula maga uri szerénységével könnyen elmosolyodott: „Megalégszem, ha a Vigszínház első színésze leszek.“ Ez jellemezte végig: tökéletes, hiánytalan uriember volt. Olyan hatása volt a környezetére is, hogy az egész színháznak, amelynek tagja volt, valami finom, nobiles tónust kölcsönzött.

Szerény Zoltánt,

Hegedüs Gyula legkedvesebb barátját és pályatársát is megkértük, hogy nyilatkozzon. Ezeket mondja nekünk:

— Ma egész nap emlékeken gondolkozom az én legrégebb barátomról. Együtt voltunk már 40 esztendővel ezelőtt Kolozsvárott, együtt jöttünk el onnan a Vigszínházhoz, 19 évvel ezelőtt még Afrikába is együtt rándultunk le. Jobb idők voltak azok, csupa vidám dolog történt velünk, el sem illik mondani őket a mai szomorú világban. Nem bántottuk egymást soha, még csak gunyos szó sem esett közöttünk, legföljebb, hogy Hegedüs palócoknak hívott engem, én meg őt svábnak. Annál többet ugrattuk közösen többi barátainkat és Hegedüs Gyula ezeken a sikerült ugratásokon mindig szívből, harsogó kacagással mulatott. Az utóbbi időben alig láttam már Hegedüs Gyulát, hiszen jóformán sohasem mozdulok ki a lakásomból. Pedig Hegedüs hányszor emlegette: „Ez a gaz palóc milyen egészséges, sohasem fog meghalni.“ Ő már régen kinlódott jobblábalával, amely most megölte... De hogy ez fog végezni vele, ki gondolta volna?... *

Hegedüs Gyula holttestét vasárnap este 10 órakor szállították el a Kerepesti-temető halottasházába, ahol kedden délután 3 órakor beszentelik. Innét Máriabesnyőre szállítják, ahol szerdán délelőtt lesz a temetése. A kolostorban ravatalozzák föl és abba a kriptába temetik, amelyet ő építtetett.

Véget ért a mandzsuri „háboru“

London, szeptember 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Tokióból érkezett jelentések szerint

a japán csapatok Mandzsuriában beszüntették a további előnyomulást.

A japánok 80 halottat és 90 sebesültet vesztek a hadműveletek során, amelyekben reguláris kínai csapatok nem vettek részt. Ugyanakkor, mint kínai részről

megtörténtek az előkészületek a konfliktusnak diplomáciai uton való elsimitására.

Japán részről azt hangsúlyozzák, hogy a két kormány között meginduló közvetlen tárgyalások kedvezően fogják a konfliktust befolyásolni. Ha a bonyodalmak mégsem simulnának el, úgy valószínű, hogy a Pacific-szerződés aláíró hatalmai, Anglia, Amerika és Franciaország beavatkoznak a viszályba, anélkül is inkább, mert az előbbi kettő érdekelve van Mandzsuriában.

— A magyar magánjog módosulásai Csehszlovákiában. (Irta dr. Ullaki Miklós.) A Csehszlovákiához csatolt magyar területeken a csehszlovák törvényhozás 1928-ban hatályában föntartotta az egész magyar magánjogot, de az évek folyamán annak számos jogszabályát módosította vagy újakkal pótolta. A munkának nemesak tudományos szempontból van jelentősége, hanem a gyakorlat szempontjából is, annál inkább, mert mostanáig sem nálunk, sem Csehszlovákiában nem látott napvilágot olyan szakmunka, amely a volt magyar területeken ma érvényben levő magánjogot összefoglalóan föltárta volna.

Beiratkozások nyilv. jogu

Kereskedelmi Szaktanfolyamra

megkezdődtek. Fenntartó: Keresked. Tiszv. Országos Egyesülete, V. Vilmos császár-ut 20. Tagozatok: Női kereskedelmi szaktanfolyam. (Előadások délelőtt.) Gyors-, gép-, helyesírói tanfolyamok. Felnőttek esti keresk. szaktanfolyama

Világítás vevőt vonz!

Az árú is kelendőbb, ha tetszetős és előnyös megvilágításban mutatjuk vevőinknek, ha látogatóikat a világítással még jobban kiemeljük. A jó világítás gazdaságos is, mert forgalmunkat növeli. Modern üzletbe ezért kizárólag modern

TUNGSRAM
GYÖNGYFÉNYLÁMPÁT!

A Népszövetség pénzügyi szakértői szeptember végén érkeznek Budapestre

Genf, szeptember 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Walko külügyminiszter vasárnap folytatta megbeszéléseit a Népszövetség pénzügyi bizottságának tagjaival. A Tanács szombaton délután tudomásul vette a pénzügyi bizottság jelentését az osztrák és a magyar helyzetről, ami azonban

nem jelenti azt, hogy a Tanács bármilyen irányban döntött volna.

A pénzügyi bizottság hétfőn és kedden foglalkozik még Magyarország és Ausztria pénzügyi helyzetével. Valószínű, hogy a bizottság a magyar kormány kívánságához képest a

Tanács jóváhagyásától függetlenül, saját hatáskörében fogja kiküldeni a maga szakértőit, akik előreláthatóan szeptember legvégén érkeznek Budapestre. A bizottság négy, illetve öt tagból fog állni, éspedig az Egyesült Államok, Anglia, Franciaország és Olaszország egy-egy képviselőjéből és egy semleges szakértőből. Személy szerint előreláthatólag a francia Chalendar gróf és az amerikai Norman Davies mennek Magyarországra; az olasz, az angol és a semleges szakértő személye egyelőre bizonytalan. Egy eredménye mindenestre lesz a küszöbön álló szakértői vizsgálatnak, éspedig az, hogy *pártatlan és tárgyilagos képet fog nyújtani Magyarország gazdasági és pénzügyi helyzetéről.*

„A pazarló túlköltekezés okozta a mai helyzetet, amelyhez fogható csak a tatárjárás után volt Magyarországon!”

— állapította meg Éber Antal vasárnap Nyiregyházán

Egyetlen kivezető út: az osztrák-magyar vámunió

Nyiregyháza, szeptember 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) A szabócsai gazdák szövetsége a földbérlok szövetségével együttesen nagygyűlést rendezett vasárnap Nyiregyházán, amely izgalmas hangulatban folyt le. Liptay Béla felsőházi tag megnyitóbeszédében kijelentette, hogy a biatorbágyi vasúti katasztrófa intő mementó arra, hogy a mai szélsőségekbe sodró gazdasági helyzetet a legsürgősebben segíteni kell. Dr. Mikecz Ödön, a szövetség ügyésze, ismertette a határozati javaslatot, amely

hibáztatja a kormányzatnak teljes gazdasági programtalanságát.

A határozati javaslatot Irinyi Károly egyetemi magántanárnak, az Országos Gazdaszövetség főtitkárnak hosszabb fölszólalása után a nagygyűlés egyhanguan elfogadta. Általános

érdeklődés közben szólalt föl Nyiregyháza képviselője, Éber Antal.

— A mai súlyos gazdasági válságból az egyetlen kivezető út

az osztrák-magyar vámunió

— mondotta. *Az így megnyitott szélesebb gazdasági területen mezőgazdasági terményeink értéke emelkedhet anélkül, hogy ez a belső fogyasztás szempontjából teherföltelet jelentene. A mai gazdasági helyzetet olyan súlyosnak tartom, amelyhez fogható csak a tatárjárás követő időben lehetett Magyarországon.*

Ezt a pazarló túlköltekezés okozta, amely az elmúlt évtizedben folyt.

Ez az oka mai hitelképtelenségünknek és a lehetetlenül magas kamatoknak. Mindennek az a tanulsága — fejezte be Éber —, hogy *akinek nincs adóssága, az nem mehet tönkre...*

A biatorbágyi merénylet „koronatanuját” Habli Julinak hívják

18 éves, betegesen hazudozó, viharos életű parasztlány

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap reggel a főkapitányságon szegényesen öltözött fiatal asszony jelent meg: Gál Istvánné. Az ő nyomorúságos viskójában húzódott meg hosszú időn át a biatorbágyi pokolgépes merénylet titokzatos névtelen „koronatanuját”, akit négy nap óta vallat a rendőrség. Deszkából és malterből összecsapott kis kalyibá Gál Istvánék „lakása” az alsórákosi réteken: hét felnőtt ember lakik benne, pedig a levegője egynek is kevés. Gál István kisujszállási születésű szerelő és szövőmester, akinek már 11 hónapja nincsen állandó munkája. Felesége, fia, apósa, anyósa és egy albérlő házaspár laknak a viskóban. „Az utcán szedtem föl a Habli Julit” — kezdi Gál Istvánné, akitől ilyenmódon megtudjuk, hogy

a „koronatanut” Habli Juliannának hívják, nagykanizsai születésű, nem is menyecske, hanem 18 éves leány.

— Odajött hozzám az utcán — folytatja —, azt mondta, hogy az Isten szerelmére, adjak neki szállást, mert nincs hová a fejét lehajtsa. Az uram mondta is, hogy: *Kedves, mincképpen hozod ide a nyakunkra ezt a szedett-vedettet?...* De azt mondtam néki: *Nézd csak, Kedves, olyan elhagyatott... Nem szabad elkergetni az ilyet.* Azt mondta, hogy *művirágkészítő.* Azután megint mást mondott. Hogy *ápolónő* volt a kórházban és *igérte is, hogy beszerez engem mosónőnek, mert ő nagy barátságban van az orvos urakkal. Ebből nem lett semmi!*

Mindig csavargott, itt a szomszédban, a vasutasok körül ténfergett, azokkal kezdett ki... Pedig — hogyan is mondjam az urnak — *olyan állapotban van...* Megkérdeztem: *kitől? Hát, kérem, valami nagyon nagyfejűtől...* Annyit elárult, hogy

ESTI KERESKEDELMI SZAKTANFOLYAM

a Budapesti Kereskedelmi Akadémián (75. tanév)

Tárgyak: könyvvitel, mérlegszerkesztés, átiró módszerek is, ker. számtan, keresk. alapismeretek, ker. levelezés, stb. — Tanítás hetenkint 4-szer, este fél 7—9-ig. (Szerda és szombat kivételével.) Megnyitás okt. 1-én, csütörtökön. Beiratások szept. 9-től d. e. 8—1-ig és este fél 7—8-ig, V. Alkotmány-utca 11. Tel.: A. 20-5-47. Tájékoztató a portásnál

a fináncoknak valami fölfebbvalója. Pénzügyőri biztos... Nagy ur!... De nem mondta meg a nevét. Egyszer elment dolgozni az építkezésre. Hazajött azzal, hogy

nagyon odáig van érte a mérnök ur...

Ovtam, figyelmeztettem, hogy *ne tegye föl magát uriemberrel, de ő csak azt felelte, hogy inkább urral, mint közönséges kocsisal, aki még goromba is...* Pedig, kérem, tudjuk mi jól, meg is mondtam a Julinak, hogy az uriember csak elszórakozik, aztán eldobja...

Ebédelenek: krumplicevest, káposztáskockát — nagy vasárnapi ebéd! A férfin rongyokból toldozott nadrág. Végtelenül szegények, de a tisztességnek és a jóságnak levegője veszi körül őket.

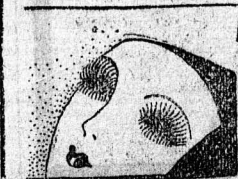
— Két hónapja eltűnt, nem jött haza — veszi át a szót Gál István. — *En nem is bántam volna, de a feleségem unszolt, hogy menjek utána, hátha valami baj érte. Kerestem mindenfelé...* Harmadnap

a budafoki órszobán találtam meg. A vasutról szedték le, ahol jegy nélkül utazott...

Megint valami vasutas után strabancolt! Azzal engedték haza, hogy majd szerzünk neki munkát. *En kidobtam volna, de az asszony azt mondta — majd megverem érte! —, hogy a szegénységben is segíteni kell azon, aki még szegényebb. Nekem nincsen munkám, néha szemet hordok, pedig tanult szövőmester vagyok és műszerész. Az asszony a lemezgyárban dolgozott, de a gyár megállt. Most a boltár kertészetben kap néha munkát. Átmentünk oda a Julival, akkordba dolgoztunk. Mi, a feleségemmel, egy nap alatt végeztünk egy ágy földdel, kaptunk érte hat pengőt ketten, ami nagyon jól jött. De a Juli, szegény, három napig vesződött vele.*

Az asszony közbevág:

— Ideadott belőle három pengőt, mert már sokkal tartozott. Ez szép volt tőle. Azután azt mondta: *elmegy a Károlyi-kórházba, Újpestre, az az ur viszi oda, akitől úgy lelt...* Mondta, hogy: *Gál néni, el ne árulja senkinek, ha keresnének, hová megyek.* A ruhámat itt hagyom a tartozásomba... Amikor

A szempillákat kétszer oly hosszúnak tünteti és selymes fényesnek mutatja, mélytűző szemeket varázsol a

YESSO-HENNA

Abszolút ártalmatlan. Eső és könny nem viszi le.

A KÉK BÁTÁNY

A Hunnia Filmgyár Tobis-Klang-film gépén készült első magyar filmvígjáték-attrakció

Irta: Bónyi Adorján

Filmre írták: Lőrincz Miklós és Faragó Dezső

Verseit írta: Harmath Imre

Zenét szerelte: Angyal László

Rendezte: Lázár Lajos

Főszereplők:

Beregi Oszkár
Jávör Pál
Gózon Gyula
Maklár Zoltán
Rédey Nelli
Gárdonyi Lajos
Pethes Sándor
Sárossy Andor
Mimi Princ
Vendrey Ferenc
Pázmán Ferenc
Peti Sándor
Dezsöffy László

Pénteken premier!

Beregi Oszkár bevezetőt mond Fekete Pál a slágereket énekl

Jegyek már előjegyezhetők!

ROYAL APOLLO

Elővételi pénztár telefon 419-02, 429-46

element, belenézttem a kis ládába, hogy mit hagyott itt. Hát uramfia:

pappendeklivel föltámasztott piros papiros volt a láda tetején, mintha alatta tele volna — pedig üres volt.

Az udvar végéből visszajött a Juli és benézett, még neki állt följebb és azt mondta, hogy ne nyújkáljak a ládába... Ugy elszégyeltem magam, de úgy, hogy nem is tudtam neki felelni...

Habli Julianna, a 18 éves, össze-vissza hazudozó, titokzatos „koronatanu“ azt mondta a rendőrségen, hogy csendőrmester vőlegénye volt Kanizsán, de az öngyilkos lett és bánatában ő is hasonlóképen akart cselekedni.

Erről Gálék semmit sem tudnak. Gál Istvánné bucsuzóba panaszkodik még egy sort:

— Adósom maradt pénzzel. Könyörögtem neki, hogy legalább valamit fizessen... *Heti ötven fl-ért!* De azt felelte, hogy pöröljem be!

Ez Habli Julia portréja... Egyébként vasárnap délután Babody Aurél dr tanár, törvényszéki elmeorvos-szakértő megállapította erről a viharos multu leányról, hogy teljesen épelméjű és, hogy elmeegógyintézetben volt — ezt is csak kitalálta... Egyébként vasárnap este sok előállítás történt a biatorbágyi ügyel kapcsolatban. Behoztak egy anyát is párhetes csecsemőjével. A bekísért emberek vallatása még a késő éjszakai órákban is tart.

Károlyi miniszterelnök vasárnap a Kormány gazdasági programján dolgozott,

amelyet szerdán a 33-as bizottságban, csütörtökön a Kormánypárt értekezletén fog részletesen ismertetni

A Kormánypárt meghiusította a Képviselőház összehívását

(A Reggel tudósítójától.) Károlyi miniszterelnök vasárnap egész délelőtt hivatalában tartózkodott és előkészítette a holnapi minisztertanács anyagát, azt a gazdasági programot, amelyet szerdán a 33-as országos bizottságban, csütörtökön este pedig a kormánypárt értekezletén fog részletesen ismertetni. A gazdasági programnak egyelőre csupán az egyik — elsősorban az exportfejlesztéssel összefüggő — része kerülhet nyilvánosságra, mert a másik része — A Reggel megbízható értesülése szerint —

függ a szeptember végén Budapestre érkező népszövetségi vizsgálóbizottság működésétől és a Népszövetség Tanácsának a magyar ügyben esedékes döntésétől, vagyis attól, hogy mik lesznek a Tanács javaslatai és ezeknek megvalósítása céljából miféle támogatásra számíthat Magyarország a Népszövetség részéről.

Gróf Sigray Antal legutóbb a 33-as bizottságban fölvetette a képviselőház összehívásának kérdését. A szociáldemokrata párt már elhatározta, hogy megkezdi a Ház összehívásához szükséges 50 aláírás összegyűjtését, de a kormányt támogató pártokon kívül álló képviselők legföljebb 40-42 aláírást tudnak összegyűjteni, vagyis a Ház összehívásához még vagy 8-10 kormánypárti képviselő aláírására volna szükség. Néhány kormánypárti képviselő bizalmas körben hajlandónak nyilatkozott a

Házat egybehívó iv aláírására, de a kormánypárt vezetősége éppen erre való tekintettel szükségesnek tartotta, hogy közbelépjen és

kiadta az utasítást, hogy az ívet egyetlen egy kormánytámogató képviselőnek sem szabad aláírnia.

A képviselőház összehívásának tervéről megkérdeztük

Rubinek Istvánt,

a kormánypárt ügyvezető alelnökét, aki ezeket mondotta A Reggel-nek:

— Kizártnak tartom, hogy a kormánytámogató pártoknak bármely tagja csatlakozzék a képviselőház összehívása ügyében megindult mozgalomhoz. A kormány támogató pártok teljesen magukévé tették a miniszterelnöknek azt az álláspontját, hogy

amíg a harminchármas bizottság el nem végezte munkáját, a parlament összehívása fölösleges.

Az országos bizottság október közepére végezheti el feladatát s mivel most a kormánytámogató pártok nem vesznek részt a Ház összehívására irányuló mozgalomban,

teljesen kizárt dolognak tartom, hogy a parlament összehívására mostanában sor kerülhessen.

A kormánypárt arra számít, hogy a képviselőház ilyen körülmények között legkorábban november közepén ül össze.

Sulyos szerencsétlenség érte Bática János motorkerékpár-bajnokot vasárnap a hármashatárhegyi versenyen

Rudolf Caracciola és Kozma Endre az abszolút győztesek

(A Reggel tudósítójától.) Nagyszámu közönség előtt rendezte vasárnap a KMAC és a BSE az Európa Hegyibajnokság egyik jelentős futamát, a magyar autó- és motorkerékpár-bajnokságnak pedig döntő versenyét, a hármashatárhegyi versenyt. Az oldalkocsis motorkerékpárok versenyén

sulyos szerencsétlenség érte Bática Jánost, a tavalyi oldalkocsis bajnokot, aki a cél előtt mintegy 30 méterrel tulgyorsan szaladt a fordulóra, emiatt gépe az utat szegélyező betonkorlátnak futott és az ut mellett levő árokba zuhant. Baticát, valamint utasát, Plastyák Jánost a mentők eszméletlen állapotban szállították a Margit-kórházba.

Az autóverseny hőse az európai hegyibajnokság biztos aspiránsa, Rudolf Caracciola

aki szédületes tempójával és biztos fordulóvételeivel megérdemelten vitte el az abszolút győzelmet. Caracciolával csaknem egyenrangú versenyzővé fejlődött gróf Arco-Zinneberg, aki a Stuektól megvett régi Austro Daimleren alig három másodperccel futott rosszabb időt Caracciolánál. Hartmann Lászlóhoz ötvenhat századmásodperccel volt mostohább a sors, csak ennnyivel volt rosszabb Arco-Zinnebergnél. Eredményével ennek ellenére is megnyerte a magyar verseny- és turakocsibajnokságot. A szőlőmotorosok között Kozma Endre és Deli Lajos egyforma eséllyel pályáztak az 800 km-es gépek bajnokságáért.

győztes és egyben bajnok Kozma Endre lett.

Régi, bevált szabóüzletem

Kis rezsivel a legkínzóbb munkákkal dolgozik! Előnyös angolszövetbevásárlásaim lehetővé teszik átmeneti kabátok, raglánok, felöltők készen vagy mértékutáni olcsó eladását.

WIDDER férfiszabó

Budapest IV. ker., Városház-utca 20. sz. Telefon: A u t o m a t a 880-20

aki hajmeresztő bátorságával és tudásával rászolgált erre a kitüntetésre. A 350 km-es kategóriában Kovács Sándor, a legkisebb kategóriában pedig Zboray Ferenc mutatott kiváló formát; mindketten bajnokságot nyertek. Az oldalkocsis gépek versenyét a német Möritz nyerte, Lukavecz több mint öt másodperccel második lett. A verseny példás rendezéséért Petrovits Vidort és Kazinczy Gábort illeti elismerés. U. B.

A verseny részletes eredményei a következők:

Turaautomobilok:
750 km. 1. Wiesengrund Ferenc (DKW) 5 p. 32.76 mp.
3000 km. 1. Hartmann László (Bugatti) 4 p. 10.68 mp.
5000 km. 1. Schwab Károly (Austro Daimler) 4 p. 04.64 mp.

Sportautomobilok:
8000 km. 1. Rudolf Caracciola (Mercedes Benz) 2 p. 44.76 mp.

Versenyautomobilok:
500 km. 1. Victor E. de Strasser Sylton (DKW) 3 p. 55.09 mp.
3000 km. 1. Hartmann László (Bugatti) 2 p. 48.56 mp.
5000 km. 1. Gróf Arco-Zinneberg (Austro Daimler) 2 p. 48 mp.

Szóló motorkerékpárok:
175 km. 1. Zboray Ferenc (DKW) 3 p. 32.98 mp.
2. Gutschy Károly (Monet Goyon) 4 p. 12.93 mp.
250 km. 1. Kiss László (Puch) 3 p. 25.50 mp. 2. Komlóssy Endre (Monet Goyon) 3 p. 28.60 mp.
3. Linzbauer Kató (Méry) 4 p. 34.39 mp.
350 km. 1. Kovács Sándor (Rudge) 3 p. 05.24 mp. 2. Kremm József (Motosacoche) 3 p. 08.01 mp.
500 km. 1. Kozma Endre (AJS) 2 p. 55.63 mp. 2. Deli Lajos (Rudge) 2 p. 57.54 mp.

Oldalkocsis motorkerékpárok:
350 km. 1. Wittenberg József (Velocette) 4 p. 03.84 mp.
600 km. 1. Josef Möritz, München (Victoria) 3 p. 21.13 mp. 2. Lukavecz Ferenc (Standard) 3 p. 26.62 mp. 3. Bauer József (Norton) 3 p. 27.31 mp.

+ Az „Autó és Motorújság“ szeptemberi száma a sportesemények egész sorozatáról hoz részletes beszámolót. Különösen kiemeljük a Hungaria AC szolnoki csillagutóját, amelyen Endres is részt vett. Mutatványszámot ingyen küld a kiadóhivatal: Dohány-utca 92.

Tabódy Tibort vasárnap 79 szavazattöbbséggel az ipolysági kerület képviselőjévé választották

Ipolyság, szeptember 20.

(A Reggel tudósítójának telefonjelentése.) Az ipolysági választókerületben Ernszt miniszter lemondása következtében vasárnap volt az új választás. Két keresztény gazdasági párti jelölt: Tabódy Tibor volt képviselő és Szóják Géza párttitkár állott egymással szemben. Kemény küzdelem után

Tabódyt 79 szavazattöbbséggel Ipolyság képviselőjévé választották.

Lakáskataszter

összes kiadó lakások belsejének hű tükre Főbériőknek díjtalan!

Háziuraknak nyilvántartási díj-átalány Előfizetése

Lakásközvetítési díjjal együtt: egy ház után egy évre 20 P

DITRICHSTEIN, VII, Kertész-u. 27

HANNOVER Friedrichstrasse 7-8 Leánynevelőintézet „Haus Sonne“

Elismerten kiváló, egészséges fekvés Nyelvek, Zene, Irodalom, Háztartás, Sport. Prospektusok kiadóhivatalunkban.

„NOTRE DAME“ leánypenzionátus Chateau de TORNY-LE-GRAND villaszerű épületben, nagy kertben, gyönyörű fekvéssel, Iskolaí oktatás. Nyelvek. Zene. Prospektus.

Magyar bajnokság

döntője a Hármashatárhegyen

1931. év motorkerékpár bajnoka

(500 km szóló) Kozma Endre

LARDOLINE RICIT

MOTORLAJVAL

Autóhoz, motorkerékpárhoz ezt használja!

Vezérképviselő: Urbach László, VI, Hunyadi-tér 12. Telefon 116-28

HIREK

HEGEDÜS GYULA

Hegedüs Gyula vasárnap reggel elaludt. Elmult egy gyönyörű darab ember, egy mélyen zenélő cellohang, mennyi lelki nemesség és testi kiválóság, elmúlt száznál sokkal több alakitás a művészet fényében és a válóság pompájában, amik, ime, már csak a kortársak emlékeztében fognak élni. De ez nem igaz.

Hegedüs Gyula halottan is multhatatlan. Itt marad utána, ami csak egyszer volt, emberi egyénisége. Ahogyan Hegedüs Gyula beszélt, csak Hegedüs Gyula tudott beszélni és Hegedüs Gyula úgy beszélt, ahogyan Hegedüs Gyulának beszélnie kellett. Ez az ember egy volt és csak egyszer volt. Lehetett őt bámulni. De nem lehetett őt utánózni. *Ujházi Ede óta a legnagyobb magyar színész volt és ezt nemcsak a nekrológos sirató kegyelet mondja. Ezt megirták róla százszor, amíg élt, megirták úgy, hogy ezzel senki mást nem bántottak meg. Mert hogy Hegedüs Gyula nagy volt, ez az igazság volt. (Ime, már volt-ban írok én is. Pedig csak néhány órája, hogy... Ime, a halál.)*

Ermete Novellit és Lucien Guitryt (az idősebb, a nagy Guitryt) szokták hozzámérni. Joggal. De mi értelme annak, hogy amikor művészi pályáját utoljára foglaljuk egybe, Hegedüs Gyula nagysága és lényé kiélje magát összehasonlításokban. Abból, hogy Novellivel egy szinten állt, ebből még nem tudjuk meg, hogy ki volt Hegedüs Gyula. Ez csak mércéfor. De megmondja, hogy ki volt Hegedüs Gyula, ha rá gondolunk a kezdő Vigszínházra és arra a sovány fiatal emberre, aki jött Kolozsvárról, kezében egy szál ernyővel, aki játszott a francia bohózatok kacagtató hülyéit, komikus apát, megcsalt férjeit, fölsült udvarlóit, nevetség gazdajait, játszott őket a kórikai véna patakzó gazdagságával s akizután egyszerre csak megláttunk Molnár, Bródy és a többiek színműveiben mint karakterművészt, drámai hőst. Istenem... „Az ördög“ ördögjétől és a „Tajfun“ Tokeramójától a „Takács Aliz“ professzoráig és a „Feketeszáru“ bunyevác bírtokosáig mesoda galériája a magyar színpadirodalmi figuráknak. *Ez az új magyar drámairodalom, a Csiky Gergely utáni, Hegedüs Gyula testén át lett azzá, amivé lett. Amikor ezeket*

az alakokat kezdte kreálni, amikor a bohózati színész polgári és anyagiilag megalapozott karrierjét otthagyta, hogy dolgozzon új magyar írókért és új magyar írásként, akkor egy nagyságot cserélt el egy dicsőségre.

Vannak véletlen színpadi sikerek, amelyek muló létüket egy szerencsés komikussággal görbülő orrnak, vagy egy jóízűen kacszó járásnak köszönhetik, de igazi tartós, szerves művészi nagyság nincs emberi nagyság nélkül. Hegedüs Gyula a színpadon megrendítően igaz volt, őszinte, emberi. *Valódi volt.* Mert az volt az életben is. A színpadon nem tudott komédiázni, besnyői szoldjében nem tudott hazudni. Ez az ember mindig őszinte volt, ez mindig akart valamit, ez egy vonalban látta az életét, cél felé haladt, enjét művelte. *Hegedüs Gyula erkölcsi valaki volt.* Minden más pedig egy testileg is gyönyörű emberpéldányon át csak ennek kisugárzása volt. Egyformán művészi gazdagsága, amely pillanat alatt megtöltötte a színpadot és egyéni kedvessége az életben, uras szívélyessége, amely mentől inkább volt leereszkedés, annál kevésbé mutatta, hogy az, hangjának magához ölelő bársonyossága, kézfogásának férfias melegsége, ahogyan tört a kenyérből, ahogyan töltött a pohárba, ahogyan cigarettával kínált, vagy jóéjszakát kívánt, e mögött mind egy ember volt. Egy ember, aki nagy volt és jó volt.

Jó volt. Hány embert segített, hány embert tartott? Körülötte barátokból és tisztelőkből egy udvar, többen közülök az ő kenyerét ették. Mert ez a nagy színész-szeni fáradszató robotos is volt. Hányszor játszott 39 fok lázzal, úgy, hogy előadás előtt szanatóriumból hozták, előadás után szanatóriumba vitték. De játszott, holtbetegen, olykor az operatőr késétől nyitott testtel is játszott, mert tudta, hogy abból a viccből, amit ma este ő fog elmondani a színpadon és amin odalent egy gondtalan tömeg nevet, abból a viccből ma tizen fognak vacsorázni. Kellett a föllépő díj. Az ő föllépő díja mindig legalább tíz embernek kellett.

Nagy volt és szegényen halt meg, ami szinte természetes. *Nagyságot és szegénységet hagyott maga után Hegedüs Gyula.* Aki egy volt. Egy volt. mert egy darabból az ember és a művész. Egy volt. mert egyszeri soha vissza nem térő egyéniség. Hegedüs Gyula — ez a legnagyobb, amit mondani tudok róla — Hegedüs Gyula volt. **Lakatos László**

— **Lehülést és zivatarokat jósol a Meteorológia.** A Meteorológiai Intézet vasárnap délelben a következő időprognózist adta ki: *Élénk északnyugati légáramlás, lehülés, több helyen még záporosok várhatók.*

— **Házasság.** Keserü Alajos, a Párisban dicsőségesen szereplő Európa-bajnok vízipólócsapat egyik büszkesége vasárnap tartotta esküvőjét a Gát-utcai római katolikus plébániatemplomban *Kupczér Cecíliával.* Az eskütést *Tóthossy Miklós* plébános végezte, aki szép beszédet intézett az ifjú párhoz. Tanúk voltak: *Vargha Károly* igazgató és *Pataki Károly* hírlapíró. A többszáz főnyi közönség körében megjelent ifj. *Horthy Miklós, Homonnay Tivadar,* az Úszószövetség elnöke, *Kéler Tibor* táblabíró és az *Európa-bajnok vízipólócsapat* teljes számmal.

— **Képviselővé választották a belügyminisztert.** Vasárnap a rétsági kerület választási elnöke *Keresztes-Fischer Ferenc* belügyminisztert *egyhangulag megválasztott képviselőnek jelentette ki.* *Huszár Elemér,* amint ismeretes, a pótajánlásokat nem szerezte meg és így nem vett részt a választási küzdelemben.

— **A péceli vasutvonal ismeretlen halottja** — öngyilkos budapesti hölgy. Vasárnap a péceli csendőrség értesítette a főkapitányságot, hogy a vasúti síneken talált, széjjelszakított női holttest nem büntény áldozata, hanem *valószínűleg budapesti hölgy földi maradványa,* aki színtanuk vallomása szerint *a vonat elé vetette magát a Pécel közelében levő 18. számú órház előtt.* Most a személyazonosságát kutatják.

— **Agyonütötte az anyját és két testvérét egy 18 éves fiú.** Görlitzből jelentik: *Klein György,* egy troitschendorfi malomtulajdonos 18 éves fia megjelent a görlitz rendőrség előtt és följelentést tett önmaga ellen, mert *anyját és két testvérét: egy 9 éves fiút és egy 9 éves leányt baltával agyonütötte.* A rendőri nyomozás megállapította a följelentés valóságát: az anyát a szobában, a fiút a pincében, a leányt pedig a padláson holtan találták meg.

Windfix

törv. véd.

áblak- és ajtó-legréselzáró

az egyetlen tökéletes tömítő hideg, léghuzam, csapadék, por, piszok ellen.

Nagy tüzei-őntanyagmegtakarítás!

Magyarországi vezérképviselet: V. Zrínyi-utca 1. (Gresham-palota). Telefon: 82-5-63.

Megkezdődött újra Csillárcsereakció

bármilyen régi fémszillárcsere legmagasabb napiáron becsérelve **maximálisan 1000 Csillár**, amik **széleskörűen, szabadon, azonos módon** **Csillárcsereakció** **kezdődött** **újra** **magyarországon** **közismert** **olcsó** **készpenzeldási** **árakon.** **Mária Terézia** **korabeli** **csillárcsere** **képes** **árjegyzéket** **küldök.** — **Magyarországi Vezérképviselet** **Budapest V. Lipót-körút 5.** **Telefon: 25-1-69**

— **Károlyi miniszterelnök** **adományozta** **a kormányzó** **segélyakciójára.** **A Horthy Miklós** **segélyakció** **javára** **gróf Károlyi Gyula** **miniszterelnök** **3000 pengőt** **adományozott,** **természetesen** **a sajátjából** **és nem** **a rendelkezési alap terhére.** **A közvélemény** **megelégedéssel** **nyugtázta** **a derék** **adományt** **és kíváncsian várja,** **kik** **következnek** **a miniszterelnök után?** **Vajjon** **milyen összegeket** **sietnek** **jegyezni** **azok,** **akik** **két,** **három,** **sőt** **négy** **állás után** **huznak** **fizetést** **az államkasszából?**...

— **Kommunista szervezkedésben** **való részvétel** **miatt** **hathónapi** **fogházra** **ítéltek** **egy miskolci újságíró.** **Debrecenből** **jelenti** **A Reggel** **tudósítja:** **Múlt év novemberben** **a miskolci rendőrség** **kommunista szervezkedést** **leplezett** **le,** **amelynek** **Bella Sándor** **miskolci fajvédő újságíró** **is** **részes** **volt.** **Ot** **napig** **tartó** **tárgyalás** **után** **a törvényszék** **tanácsa** **vasárnap** **délben** **hirdetett** **ítéletet.** **Altmann Miksát** **8 évi** **fogházra,** **Mayer Bélát** **7 évi** **fogházra,** **Róth Józsefet** **2 1/2 évi** **börtönre,** **Grünwald Lászlót** **2 évi** **börtönre,** **Bella Sándort** **6 hónapi** **fogházra,** **Krabák Józsefet** **1 évi** **börtönre,** **Goldmann Erzsébetet** **4 hónapi** **fogházra,** **ifj. Maricskó Jánost** **1 évi** **és** **3 hónapi** **börtönre,** **Török Istvánt** **1 évi** **börtönre,** **Gergely Lajost** **1 1/2 évi** **fogházra,** **Orosz Lajost** **2 évi** **börtönre,** **Nagy Sándort,** **Orosz Pált** **és** **Simonnyák Albertet** **8 hónapi** **fogházra,** **Hirkó Jánost,** **Parics Lászlót,** **Horvát Józsefet,** **Papp Gáspárt** **és** **Michlő Jánost** **5 hónapi** **börtönre** **ítélték,** **a többiek** **pedig** **fölmmentették.**

— **Vasárnap tettenérte** **egy detektív** **a zsebtolvajvilág** **legendás „szénior”-ját,** **aki** **már huszonnyolcszor** **volt** **büntetve.** **Vasárnap** **véletlenül** **meglátta** **az utcán** **Ádám Ferenc** **detektív** **a pesti zsebtolvajvilág** **egyik** **legügyesebb** **tagját,** **Tutkó János** **40 éves** **pincért.** **Az öreg zsebmetsző** **legendás alakja** **a főváros** **alvilágának.** **Azt** **mondják,** **hogy** **még** **ma** **is** **ökéletesen** **„dolgozik”** **bár** **a zsebtolvajok** **ebben** **a korban** **már** **reszketős** **kezüiek.** **A detektív** **nyomon** **követe** **a zsebtolvajok** **széniorját** **és** **nemsokára** **alkalma** **volt** **tettenérni,** **amint** **a Rákóczi-téri vásárcsarnokban** **kivette** **egy hölgy** **retiküljéből** **a pénztárcát.** **Azonnal** **elfogta** **és** **a főkapitányságra** **kisérte,** **ahol** **letartóztatták** **Tutkót,** **aki** **valódi „huszonnyolcas”** **mert** **éppen** **huszonnyolcszor** **volt** **büntetve.**

— **Szanálásunk** **fontos** **tényezője** **a hazai** **ipar** **támogatása.** **De** **fontos** **az** **is,** **hogy** **otthonunk** **kellemes,** **meleg** **legyen** **és** **ezt** **elérhetjük,** **ha** **a Horváth** **Miksa** **Szönyegipar Rt. (V. Visegrádi-utca 62)** **által** **készített** **mosható** **és** **szintartó** **magyar** **perzsaszőnyeget** **vásárolunk.**

NEW YORK

programja

szeptember hó 16-tól:

1. **EBÉD DÉLUTÁN 4 ÓRÁIG:**

3 fogásos menü ára 2.20 P. Tíz háromfogásos menüre jogosító jegyfüzet ára 25 P ruhatári díjjal és borralvalóval együtt. Bejárat az étterembe a dohány-utcai oldalon is.

2. **ZENÉS UZSONNA:**

Kávé, tea vagy csokoládé. Ára 90 fill. A tiztagu Mándits-zenekar hangversenye.

3. **VACSORA:**

3 fogásos menü. Ára 2.50 P. A Mándits-zenekar muzsikál.

4. **A BÁRBAŊ:**

Esti 10 óratól reggeli 3 óráig! Ady és Bobby muzsikál. Bekeffy István „Budapest a mennyországban” című blüettjében föllépnek: Pártos Gusztáv, Péthos Sándor, Radó Sándor, Silber Andor, Tarján Vilmos, Rull Margit, Czuppon Sári, Jancsó Zsuzsa. Szólóznak: Bee Jackson, Szendy Lajos. Éjjel 1 óra után Kalmár Tibor hegedül és énekel.

5. **ÉJJEL:**

Leveskülönlegesség

6. **REGGELI:**

Kávé vagy tea, vagy csokoládé, vaj, zsem, vagy méz és egy sütemény ára 80 fillér! Ugyanez tojással 1 pengő.

Magyar Kir. Osztálysorsjáték

első osztályának húzása

október hó 16-án kezdődik!

Az elérhető legnagyobb nyeremény

Pengő **500.000** Pengő

jutalom és nyeremények

300.000

200.000

100.000

50.000 | **25.000**

40.000 | **20.000**

30.000 | **15.000**

stb. pengő, összesen közel

pengő **8.000.000** pengő

84.000 sorsjegy közül

42.000 biztosan nyer,

tehát minden második sorsjegy nyer

A sorsjegyek hivatalos ára:

Egész
24
pengő

Fél
12
pengő

Negyed
6
pengő

Nyolcad
3
pengő

az össze árusítóknál kaphatók

Kis pesti notesz

1. Hegedüs Gyula volt tudvalevőleg az egyetlen kormányfőtanácsos a magyar színészek között. Egyetlenegyszer — amint a fáma mondja — működött is mint kormányfőtanácsos. Bethlen Istvánné grófné kis daktilkutyáját ugyanis elfogta egy ízben a Margitszigeten az ör, mert nem volt rajta sem szájkosár, sem póráz. A miniszterelnök felesége megnévezte magát, de a park öre fölényesen legyintett, azzal, hogy azt mindenki mondhatja magáról. Hegedüs Gyula véletlenül arra sétált, őt a parkőr ismerte és közbenjárására tényleg visszaadta Bethlenné öccselenciájának kis daktilkutyáját. „Ezekután engedje meg, kegyelmes asszonyom, hogy egy kormányfőtanácsossal szolgáljak” — mondotta Hegedüs Gyula — „vagy ne engedje szabadon a kiskutyáját és pláne szájkosár nélkül, vagy pedig tartson magánál legalább egypár névjegyet”. Si non e vero e ben trovato...

2. A magyar filmproducerek közé belépett Csáky Andor gróf. Csáky Károly volt honvédelmi miniszter fia. A fiatal gróf a napokban fejezte be első filmjét, a „Vadorzó”-t, amelyet maga írt és maga rendezett. A volt honvédelmi miniszter fia a jövőben intenzívebben akar filmgyártással foglalkozni és az a terve, hogy filmjei finanszírozása céljából birtokának egy részét eladja.

3. Horthy Miklósné tegnap megindított karácsonyi nyomorakciójára az első nagyobb adományt Dreher Jenő, a pesti turf legnagyobb futtatója küldte be. Dreher, aki két héttel ezelőtt a kormányzó legenda győzelméről elnevezett lovával, Otrantóval megnyerte az 50.000 pengős Erzsébet királynédíjat, 30.000 pengőt küldött a Horthy-né-akciónak, de a fennmaradó 20.000 pengőt is jótékony célra adományozta: azt sülkebb pátriájának, Martonvásár községnek szegényei között osztotta szét.

4. Egy kis amerikai anyag a notesz számára: Mrs. Sanger, a születések korlátozásának ismert egyesült államokbeli előharcosa egy óriási gyűlésen azt indítványozta, hogy egyetlen asszony se szüljön gyermeket egy esztendőig, vagy legalább is addig, amíg a gazdasági viszonyok meg nem javulnak. A „csecsemő szünév” betartására nemcsak a szegényebb néposztályokat, de a gazdagokat is kötelezni akarja. Más: Gloria Swanson negyedszer is férjhez ment, ezúttal egy autóbilkereskedőhöz, akit Farmernek hívnak és születésére nézve ir. Gloria tehát betartotta szavát, hogy soha többet nem megy férjhez színésznő.

5. Félix Weingartner, aki most a bazeli konzervatórium igazgatója, nősül, elveszi egyik tanítványát, a 21 éves Studer Carment. Weingartner 68 éves, eddig négyszer volt nős.

(e.z.)

— Meghalt egy postafőtanácsos egy varrónő lakásán. Bannet Miklós 43 éves ny. postafőtanácsos vasárnap este hirtelen meghalt Murdits Ilona varrónő Frangepán-utca 31. szám alatti lakásán. Bannet nagyon gyakran látogatta meg a varrónőt, aki azt mondta a házbelieknek, hogy a főtanácsos nagybátyja. Vasárnap délután Bannet Miklós hirtelen rosszul lett és amire az orvos megérkezett a Frangepán-utcai lakásba, már meg is halt. A rendőrség nem látja tisztán a haláleset körülményeit és a holttestet ezért a Szvete-nay-utcai törvényszéki orvostani intézetbe szállították, ahol föl fogják boncolni.

— A székesfehérvári iparosnaggyűlés „türelmi időt” adott a kormánynak. Székesfehérvárról jelenti A Reggel tudósítója: A székesfehérvári ipartestület vasárnap naggyűlést tartott, amelyen ezernél több iparos vett részt. Süveges István, a székesfehérvári Iparoskör elnöke megnyitójában rámutatott arra, hogy a trianoni és az általános gazdasági helyzeten kívül sok speciális bajon lehetne segíteni, olyan intézkedésekkel, amelyeket a kormány az iparosok érdekében jóindulattal megtehetne, de nem tesz meg. Lippai István és Fűréd Lajos felszólalása után a gyűlés úgy határozott, hogy bizonyos türelmi időt ad a kormánynak, de ha nem történnek megfelelő intézkedések az iparosok érdekében, november elsején országos demonstrációs gyűlést rendeznek Budapesten.

— Halálozás. Zoltán Andor, a gróf Mikes Armin iparvállalatai volt cégvezetője 78 éves korában elhunyt. Temetése kedden 1/2 órakor a rákoskeresztúri keresztény temetőben.

— A szerencsi cukorgyári dalárda szombaton és vasárnap nagyszerű műsoros estét rendezett Szerencsén, amelyen sikeresen működtek közre: Stevlik Józsefné, Reichtmann Lajos, Huróvíz Imre, Kardos Böske, Fery Antal, Stevlik József, Dóri Veci, Krisztián József, Veres János, Tóth Árpád és ifj. Veres János. Kiválóan szerepelt a dalárda és elismerés illeti Hradil Lajos rendezőt.

— A XXVI. m. kir. osztályosjáték pénteki (szeptember 18-án) befejezett V. osztályú fő- és záróhúzásain a nagy jutalmat: 300.000 (háromszázezer) pengőt a 73.193. számú sorsjeggyel ismét a Török A. és Társa bankház Rt. (Budapest, IV, Szervita-tér 3) szerencsés vevői nyerték.

— Szabadlára helyezték Klein Adolfot, az Általános Beraktározási Vállalat letartóztatott igazgatóját. Az Általános Beraktározási Vállalat igazgatója, Klein Adolf ellen följelentést adott be az elmúlt héten Vadász Ferenc budapesti gyógyszerész. Vadász följelentésében előadta, hogy Klein Adolf a beraktározási vállalat részére tőle kölcsönképen fölvevett 40.000 pengővel sem el nem számolt, sem vissza nem fizette azt. A budapesti főkapitányság a följelentés alapján az elmúlt héten letartóztatta Klein Adolfot és átszállította az ügyészség fogházába. A letartóztatás ellen Klein Adolf védője, Halász Miklós előterjesztéssel élt, amelyben előadta, hogy Klein Adolf Vadász Ferencel soha semmiféle összeköttetésben nem volt, a 40.000 pengőt Rónay Gyula budapesti tollkereskedőtől és háztulajdonostól vette föl, nem kölcsönképen, hanem azért, mert Rónay Gyula társnak lépett be a céghez. Dr. Enyedy Róbert vizsgálóbíró szombaton délután a védő előterjesztésének helyt adva, szabadlára helyezte Klein Adolfot. A szabadlára helyezés ellen a királyi ügyészség fölfolyamodást jelentett be, amelyet ma tárgyal a vádtanács.

— Elrabolták vasárnap este egy uriaszony retiküljét a Gellérthegyén. Vasárnap a korasesti órákban a gellérthegyi Szirtes-úton sétált Nemes Aurél mérnök felesége. Hirtelen elébe toppant egy ember, kikapta kezéből az ezüst retiküljét és futásnak eredt. A megtámadott uriaszony annyira megijedt, hogy akkor kezdett csak segítségért kiáltani, amikor támadója már messze járt.

— Ujabb lázadás tört ki Peruban. Newyorkból jelenti A Reggel tudósítója: Peruban indián törzsek többhelyütt megtámadták a helyőrségeket. Az egyik csendőrállomást fölgyújtották és 2 csendőrt lemészároltak. A kormány csapatokat küldött a veszélyeztetett vidékre.

Ideális fényűzőt nyújt a NOVOPIN szénsavas fényűzőtabletták idégesség és fáradtság ellen

— A valutaért várakozó külföldi utasok csalója kézrekerült. Vasárnap a Keleti-pályaudvaron izgatott hölgy szaladt oda egy szolgálatot teljesítő rendőrhöz. „Kérem — kiabált — fogja el azt az embert... csaló.” A csalónak nevezett férfit bekisérték a főkapitányságra, ahol a hölgy előadta, hogy egyik bankban idegen valutát kért, mert külföldre kell utaznia, várakozás közben ez az ember elkérte az utlevelét, pénzt is vett föl tőle, azzal az ígérettel, hogy ügyét soronkívül elintézi — azután eltűnt. A főkapitányságra az elmúlt napokban sürűn érkeztek hasonló panaszok és a panasztevők által adott személyleírás ráillik a pályaudvaron elfogott emberre, aki azonban egyelőre tagad.

— Nyilatkozat. Fölkérünk a következő sorok közlésére: Egyik reggeli napilap vasárnapi számában „A gyermekpofózó városatyá” című cikknek az az állítása, mintha én Hunyadi Imrét a leányommal történt bicikliösszeütközése után megpofoztam vagy pláne fölholtá vertem volna, valamint az ehhez az állításhoz fűzött színezések valótlanok. A cikkíró ellen sajtópört tettem folyamatba. Dr. Krivoss Árpád.

— Teljes garanciát nyújt a pénzügyminiszterium, hogy a m. kir. Osztályosjátéknál, ugy a sorsjegyek elárulása, kisorsolása, mint a nyeremények kifizetése teljesen szabályszerűen történik, miért is a Pénzügyi Központ állandó fölügyletet és ellenőrzést gyakorol minden tekintetben a népszerű és közkedvelt intézmény fölött.

— Az idei rádiószézon szenzációja volt a Telefongvár Rt. által forgalomba hozott 2+1 esőves hangszóval egybeépített hálózati készülék, amely csinos alakjával, nagy teljesítményével egyszerre meghódította a közönséget. A készülék egyébként 12 és 18 havi részletre vásárolható. Dacára a készülék kiváló teljesítményének, az ára oly alacsony, hogy 21 fillérbe kerül a napi törlesztés.

Orig. Zipp húzóár csak a

»ZIPP«

védjeggyel valódi.

Tetszetős kivitelű. Nem szakad. Nem rozsdásodik.

Egyedárusító: Szántó V. Szabadság-tér 15, tel. 114-26

hallo hall

itt rádió

A Reggel

Fürdőkád gyermekkád, mosdó, klozet, klozet tartány és deszka, mosdó kis gyári hibával, Neptun fürdőkálya, rézcsapok, piperecikkek Bálint Andor raktárban Magyar-utca 1.

Irma-udvarban, Györi-ut 24 és Csérsz-utca sarkán modern bérpalotában

komfortos 2-3-4 szobás,

gyönyörű kilátással bíró lakások novemberre, négyszobás azonnalra is olesón kiadók. (A ház előtt megáll a 4-es autóbusz, 27-es villamos.) Erdeklődés a helyszínen vagy dr. Váradi Miklós irodájában, VII, Stefánia-ut 25. Telefon 968-77.

LAKBÉREK:

4 szobás, hallos P 2600	3 szobás P 2000
3 szobás, hallos P 2200	2 szobás, hallos P 1700

Nézz meg még ma az Úfában és Urániában az Irma-udvar filmjét!

A fővárostól megvásárolt nagytömegű, régi

márvány sirköveinkből

még dus választék áll rendelkezésre!

Ujjácsiszolva! Féláron!

Szabó és Zanotti

X, Kőbányai-ut 43/b. Tel. J. 404-33. Villamosmegálló az északi főműhelynél

Zongora-tanfolyam Budán

Balassané Dömjén Teréz

áll. kép. okl. zongoratanárnő

Magánórák. Csoportos oktatás. I. Csaba-utca 9 (Város-major-utca sark, a 14-es autóbusz megállójánál). Tel. 567-78. Megbuzulás reggel 10-től délután 6-ig

Dr. Urbanek, Erzsébet-körút 1. sz. Elkészít polgári iskolai, középiskolai magánvizsgálatokra, érettségire. Teljes ellátás.

Takarékbetétért életjáradék életbiztosítással

Világhírű, olcsórangu biztosító intézet kivételes lehetőséget biztosít tőkészeknek. Kérjen sürgős ajánlatot! Az alkalom csupán korlátozott ideig kínálkozik!

Budapesti Hitel és Jelzálogbank Rt

V, Gróf Vigyázó Ferenc-utca 4. Telefon: 188-37

Asszonyom! Nyaralása után

»RENOVA«

INGYEN

megmutatja Önnek, hogy lesz piszkos tapétája, festett fala és plafonja

órak alatt olesón ragyogó tisztán. »RENOVA« Lakástisztító Vállalat V, Sas-ut. 29. Tel. 181-88

Gyönyörű tearózsaszinű empire ebédlő Napoleonkorabeli valódi bronzveretekkel és fejedelmi szép vörös bársonyszalon, összes darabok híresen szépek, közismert személyiség tulajdonai, jutányosan eladó. Megtekinthető Klein I. D. raktárában, Béla-utca 6.

UTAZÁSI CIKKEK, BŐRÖNDÖK, RETIKÜLÖK, AKTATÁSKÁK GYARI ARBAN PANNONIA BŐRÖNDÖS RAKÓCZI-UT 11.

Magánvizsgákra, érettségire, javítóra lelkiismeretesen, olesón előkészíti Dr. Eissen Gyula, Erzsébet-körút negyvennyolc, I. 10.

CYANOS KERBER

Lipót-körút 15. Tel.: 18-2-17

Gyorsírási, gépirási, szépírási, helyesírási tanfolyamok „Belvárosi” Szakiskolában. Múzeum-körút huszonhárom.

Polgárné F. Paula gyorsíró és gépiróiskolája, IV, Kossuth Lajos-ut. 11. Magyar, német, angol, francia, olasz gyorsírási. Államvizsga. Automata 85-0-38.

32 fillértől

BÉRAUTÓK

JÓZSEF 396-46

Kritzer nyugalmazott tektív fölügyletet magas leltárteherrel díszkőfőt, alaposságot biztosítanak. Ap. pony-tér négy 880-01.

Most még olesóbban irt ciánnal

Politzer,

Petőfi Sándor-ut. 10 Aut. 897-94

Fürdőkád

gyermekkád, mosdók, klozetek, kis gyári hibával, fürdőkád és vízvezeték anyagok legolesóbb árban, kedvező fizetési feltételek. Böhm, Király-utca 81, Telefon

Aranydollár záloglevél, 9-12% kamatozással, jutányosan beszerezhető. Barnabank, V. ker., Nádor-utca 26. sz. Telefon: 213-16 és 104-67.

Bérrautók: T. 125-22

Garázsüzem P 40-151. Motorokerepárók P 20. Kocsik vétele és eladása! Nyugat garázs, V. Váci-ut 6. (Katona József-utca 3)

Debreceni

szalonna

kgramonkénti vételnél. 2 P. Bikaiv, VIII, Gólya-utca 33

Hívja föl

300-01

Bérrautók, helyben, turákra. (Teherfuvarozás)

Bérrautó! 444-12

olesóbb mint a taxi

turákra, városba, esküvőre, temetésre

Régi nemes stílusú

tapétáimat

önköltségi áron

KIARUSITOM

WEISZ BELA

Lázár-utca 16

Német és angol órákat ad

grammatikát és irodalmat tanít egyetemi hallgatóknak. Megkeresések: Nyelvszakos jellegű: Mosse Rudolf hirdetés irodába. Budapest (IV, Váci-ut. 18) küldendők.

Valódi tokaji borok

legjobb minőségben legolesóbban Zimmermann Zsigmond, Vilmos császár út 68 (Kálmán-utcai oldalon) kaphatók. Tel. 249-82

ARVERESBŐL, BERAKTARÓZÁSBÓL, hagyatékból, szabadkézből beszerzett HASZNALT modern antik stílusú MUBUTOROKAT, ebédlőket, hálókat, uriszobákat; szalonberendezéseket HÍHETILEN OLESÓN vásárolhat Ebnerrel, VIII, Karpfenstein-utca 2/a.

Reggeli levél

Mondja, kedves A Reggel,

mi az ujság ma reggel?

— Engedjék meg, hogy ma a szokottnál szűkebbzavú legyek: siratom szegény Hegedüs Gyulát, aki szinte lábujjhegyen, senkinek nem panaszkodva, senkinek terhére nem esve távozott el közülünk. Hatvanharmadik esztendőjét taposva, régi boldog uri életének emlékeivel itt állott egy megkerült, fölfordult világ visításában és zajongásában, füleit bedugva, kezeit szeme elé tartva, meg nem értve és joggal utálva mindazt, ami körülötte történt, — legyintett hát egyet a kezével s az egyik oldalajtón elment. Az ember megrendülve boncolja az okokat, amelyek miatt ez a nagy művész, egész ember, talpig férfi és ur, aki ezen a mi koldus kis Magyarországon valaki volt, miért hasonlított meg önmagával annyira, hogy barátainak még azt is bevallotta, hogy nem szivesen él már tovább. Az okok végső oka: Hegedüs Gyulának, a világhíres magyar színművészet férfibüszkeségének csak nagy immel-ámmal s csak művészi rangján alul akadt szerződése az urnak 1931. esztendőjében, a ruhatárberleti szingazgatás utolsó desperált szezonjában. Fiatalabb szívnek is fojtó keserűség és kínzó fájdalom a scart, amelynek okait nem magában hordja. A Hegedüs Gyula halkuló, bölcs szíve nem is a hiúságot és a becsvágyat sértő mellőzés ténye miatt fájdult meg örökre, hanem a mellőzést eredményező tragikus okok miatt: olyan világot élünk, ahol a Hegedüs Gyulákra nem a Nemzeti Színháznak vagy a Víg-színháznak van szüksége, hanem a kis kabarének és a mulatóhelyek centrumában fekvő operett-színháznak. A nagy hisztrió állott, nézett és mosolygott. A világ eddig az emberekkel együtt szokott elmúlni, ma faképnél hagyja az embereket s úgy száguld el a fejük fölött. Hegedüs Gyula, ha ittmaradt volna, szükség-szerűen és törvénytörően szintén azok közé tartozott volna, akiket ez az új tébolyult élet hűtlenül faképnél hagyott volna. Ezerszer, százezerszer bocsánatot kérek: Hegedüs Gyulának szinte igaza volt, hogy nem szeretett már élni. Isten csak teljesítette titkos, halálos álmát: észrevétlenül megszöktette egy neki nem való, egy hozzá méltatlan és meg nem érdemelt keserű életből. Ahogy elnéztem a szanatórium-i halottas szoba ravatalán, határozottan azt éreztem, hogy boldog és örül, hogy végre örökre lehunyhatta szemét.

— Viszont annak, hogy örökre elment, csak ő örül. Mindenki más szomorú miatta.

— Ez pontosan így van. Kedves, meleg tekintete, mely barnabáronyszín hangja, konzervatív eleganciája, hegyormokig erő tehetősége örökre hiányozni fog a magyar színpadokról, a kabarékéről csak úgy, mint a nemes drámai műintézetekéről. Pusztulunk, vesztünk...

— —

— A heti premierek?
— Belvárosi és Király-Színház. A Belvárosiban egy amerikai burlesztet láttam, őszintén szólva, nem tudom, hogy miért? Az amerikai játék, amely részint a szeszitalalom, részint az amerikai lányoknak ebből következő frapáns alkoholszomjusága körül mozog, mindenekelött mintha a játékkedvnek, tehát természetesen a színpad iránti érdeklődésnek is félig lecsavart lámpavilágítása mellett került volna színre. Tengeri pirátának öltözött, pisztollyal hadonászó, álvérszomjas texasi ökörkirály, annak méz- és citromkoszton mestersegesen lesóványított, ah, oly édesen részeges flapper-type leánykája, pénzzavarban szenvedő Verebes Ernő-filmsztár, vöröshajú, revolver-ujságíró rágógumiból és minden amerikai

lányok szőkehajú boy-ideálja, P. Morrison ur, hogy a részeges békebíró és neje című epizód-társaságról meg se emlékezzem. Amerikai bugy csiga, amelyet Heltai Jenő önföldöző fordítói művészetének igazán ostorral kell verdesnie és pörögtetnie, hogy a nézőtér szemelattára el ne aludjon, kókadtan oldalra ne billenjen. Ráday nagyon kedves a darabban és a Szigethy-Kovács Terus-pár is határozottan mulatságos. Gózon egy kicsit tulkarikirozza a dolgot, anélkül azonban (egész érthetetlenül), hogy megfelelő mértékben mulatságos, illetve tulmulatságos legyen. A maszokban sem hiszek, valami az utszéli csavargó, a hóbó és a maskarába öltözött öreg lökötő cow-boy között. Dénes Gyuri szenvedélyesen unalmas, Sugárnak nincs szerepe és Akos Erzsike is csak arról győz meg bennünket, hogy művészi pályáján még mindig a kezdet nehézségeivel küzd. Ezer bocsánat: a darab egyáltalán nem tetszett. Sem nekem, sem a közönségnek.

— Végtelenül sajnáljuk, de igazán mindnyájunkat érhet baleset... S mi történt a Király-Színházban?

— A Békeffy-Lajtai-cégnek alighanem sikere van. A mese — bár nem árul el a témaválasztásban mussolinista hajlamokat — kedves, kerekded, elmés és ami ezeknél a huncut operetteknel a legfontosabb, valami olyan ökonomiával és rutinnal van a legszükségesebb terjedelemre lefaragva, hogy az ember egy-két bandlis, szirupizü mondatának kivételével egész szivesen végighallgatja százegyedszer is a százszor látott és hallott históriát. Örömmel üdvözölöm a tizenkettedik órában a Király-Színház jobb belátására jutott igazgatóját, amely évekig tartó töprengés után végre rászánta magát, hogy idei szezonnyitó operettjének főszerepére igazi primadonnát szerzőtessen. Ez a primadonna Kosáry Emmi, aki a siker külsőségeinek valóságos diadalmenetében foglalta el nemcsak a Király-Színház, de az egész magyar operettszínészet színpadán azt a helyet, amely őt az alatt az idő alatt, amikor nem játszott, éppen úgy megillette, mint ahogy most is ezentul is megilleti. Szép, elegáns, kulturált, igazi dáma, mégpedig uridáma (nemcsak színpadi) s ha a hangja aránylagosan keresztül is ment azokon a változásokon, amelyeknek például a Jeritidé is keresztült, azért még mindig sokáig nem kerülhet a kritikával szemben olyan helyzetbe, hogy ne a legnagyobb bátorsággal, önbizalommal, örömmel és sikerbe vetett hittel énekelhessen el bármilyen operettpartitúrát. Partnerc, Kertész Dezső, aki még mindig az egyedüli operettbonviván; van benne már valami egészséges fölény az operettszerepekkel szemben és ez nagyban segítségére van abban, hogy játéka elegáns, könnyed és megnyerő legyen. Roppant csinos, ügyes és vicces Fejes Teri. Viharzó, bohó aranyos kis angora macskája a színpadnak. Egyáltalán nem tetszett Gyergyay, aki mindenekelött nem tudom, hogy miért raccsolja végig az egész darabot, ha az egyszer olyan borzalmasan áll neki. Másodsor: furcsa fogalmak lehetnek ugy neki, mint a máskülönb minden tekintetben föltűnően ötletes rendezésnek egy Poniatovszky grófnak ugyanis mint királyi adjutánsnak az eleganciájáról, hogy Poniatovszky Gyergyay grófot sárka, tiroli, kaposos bergsteigercipőbe öltözteti, krémszínű nyári struxnadrággal az antántizü kapitányi zubbonyhoz, noha a gróf a darabban végig csak mint hadnagy szerepel, arról nem is beszélve, hogy tányércsákója a színpad legünnepélyesebb pillanataiban sem kerül le egy pillanatra sem a fejéről. Brrr. Rátkai az öreg fenség szerepében egy halifaxi heringvadászt, legjobb eset-

ben egy nyugalmazott szardiniakereskedőt alakít, olyan maszokban, amilyenben a Munk és Davidsohn cég tiszteltremélt főnökeit képzeljük el a City való figuráitól oly távoleső képzeletünkben. Don Pedro nevű spanyol táncos szerepében védelmére semilyen enyhítő körülményt nem tud fölhozni Veszely Pál nevű vidéki fiatal színész, akinek buzgalmat nagy szeretettel és nagy részvétellel ismerjük el e helyen. Zala Karola fejedelmei vállai fejedelmien érvényesülnek Mária hercegnő szerepében és egész helyes egy kis hercegnő szerepében Horváth Mechtildisz kisasszony is (a színlapon ugyanis keresztnevét csak egy M. betű jelzi). Pártos Gusztáv, Raskó Géza és Fenyvesi Éva játszanak három kisebbecske, Latabár Árpád egy nagyobbacska szerepet sikerrel. A zenéről még egy szó: nagyon kellemes, melodikus, az „eltűnt a kis angyal, lova tova nyargal, bamba bamba gyászvitéz” című motívum szó nélkül való adoptálásért a Doberdón szerzett nagy ezüst vitézségi érmünk a szerző rendelkezésére áll. Schlussz, pássz, gyigygygyi...

* Pólya Iván az Ernst-muzeumban. Vasárnap nyílt meg az Ernst-muzeum új csoportkiállítása, amelynek keretében bemutatják a muzeum Kazinczy-gyűjteményének érdekös darabjait is. Pólya Iván művészete dominál a termekben. Az abszolút tiszta, tárgyilagos meglátást, a tökéletes rajztudást képviseli a fiatal művész, akinek még a tájképeit is objektív hűség jellemzi. Arcképei tökéletesen vannak megrajzolva, teljességgel és élethűséggel ábrázolják tárgyukat. Legjobb képei közé tartozik feleségének portréja és „A gitárlecke” című, színben és rajzban egyaránt kiváló alkotása. A kiállításon Várkonyi-Ferenczy László, Hámor Ilona, Nagy Imre, Mihály Pál, Finta Gergely szobrász és az elhunyt Kéz-Kor-nis iparművész munkája tűnik ki.

* Az első nagy magyar beszélőfilm premierje. A beszélőfilm megbontotta a film nemzetközi frontját és újra föltámasztotta mindenfelé a nemzeti filmgyártást. Hollywood angol, Berlin német, Páris francia filmjei nem elégíthetik ki teljesen a kisebb nemzetek mozikközönségét. Amikor a beszéd bevonult a moziba, be kellett következnie a filmgyártás decentralizációjának. Így támadt föl hosszú idő után a magyar filmgyártás is: a magyar moziba végre bevonul a magyar beszéd. A magyar hangosfilmgyártás első nagy filmje, A két bálvány, ezen a héten kerül bemutatásra. A magyar színészet reprezentánsai vonulnak föl ebben a filmben, amely hangtechnikában teljesen egyenrangú Hollywood és Berlin beszélőfilmjeivel.

VIGSZINHÁZ

Szombaton, szeptember hó 26-án először

Havasai gyopár

Vigjáték három fölvonásban

Írta: C. L. Anthony

Fordította: Zágon István

Főszereplők:

Tökés Anna

Rajnai Gábor

Berky Lili, Gombaszögi Ella, Turay Ida, Baum Hilda, Gürtler Evi, H. Balla Mariska, Pártos Erzsé, Vendrey Ferenc, Sárosy Andor, Somló István

Az első előadások jegyeit már árusítják

Ma, hétfőn
az előadások kezdete

kivételesen:

Royal Apollo * Forum
Mona Lisa elrablása

4, 6, 8 és 10 órákor

Palace: Ariane

12, 2, 4, 6, 8 és 10 órákor

Andrássy-uti Színház

100% 0-OS

siker! 3 órás kacagás!

KÖZGAZDASÁG

Hogyan takaríthat meg az ország 18 millió svájci frankot?

(A Reggel tudósítójától.) Gazdasági körökben sok szó esik a szénexportőröknek a kormányhoz intézett kérelméről, amely szerint a behozott szénmennyiségeken fölül még 20.000 vagon fütőszén és 5000 vagon kokszt behozatalára szükséges devizák kiutalását kéri. A kormány állítolag már hajlandó is ezt a kérelmet teljesíteni azzal a feltétellel, hogy a külföldi bányák erre a mennyiségre egyévi hitelt engedélyezzenek. Ha az exportőrök és a kormány között ez a megállapodás létesül,

ez körülbelül 16-18 millió svájci frank devizának az országból való kiáramlását jelentené,

ami a mai devizahelyzet mellett mindenképpen megfontolandó, hiszen csak a minap mutatott rá A Reggel-ben Jacoby Olivér arra, hogy a magyar közgazdaságot válságos helyzetéből csak úgy lehetne kiszabadítani, ha a nyersanyaghiányt csupán olyan árucikkeknél vennék külföldön igénybe, amelyeket itthon nem termelünk. A szén azonban nem ilyen cikk, hanem egyike azon áruinknak, amelyekben szükségletünket hazai termelésünkkel is fődözni tudjuk. 1927-ben még 70 millió pengő értékű szenet hoztunk be, amikor a kormány elrendelte, hogy a közhivatalok és állami intézmények magyar szenet tartoznak használni. Ennek az intézkedésnek már 1930-ban az volt az eredménye, hogy szénbehozatalunkat 48 millióra csökkentettük és szakemberek véleménye szerint

ez a csökkentés tovább is folytatható anélkül, hogy bármely jogosult érdek ezáltal kárt szenvedne.

A rendelet jótékony hatása az Államvasutak szénhasználatánál a legszembeszökőbb, mert köztudomású, hogy a MAV ma már ugyyszólván kizárólag magyar szenet használ, pedig 1927-ben majdnem hárommillió méterháztát tett ki külföldi szénfogyasztása.

Annál szomorúbb, hogy a Postatakaréknál, a kereskedelmi minisztérium egy részében, a Társadalombiztosító néhány kórházában, sőt ami a legmeglepőbb, a népjóléti minisztériumban ma is külföldi szenet használnak,

pedig a népjóléti épületét 1929-ben építették át, vagyis olyan időben, amikor már a minisztertanács kimondta, hogy állami hivatalokban más fütőberendezés nem lehet, csak olyan, amely hazai szenek tüzelésére alkalmas. Ami a magánháztartások tüzelését illeti, a kormány azzal iparkodott a magyar szén fogyasztását emelni, hogy csak olyan épületekre, illetve átalakításokra adott ideiglenes házádoménység, amelyekben magyar szén tüzelésére alkalmas berendezés van. Ennek a rendeletnek nem volt meg a várt hatása, mert a rendeletet úgy magyarázták, hogy a fütőberendezésnek szükség esetén magyar szén tüzelésére is alkalmasnak kell lennie, úgy, hogy ezekben a házakban csakugyan van ilyen berendezés, de tényleg külföldi szénrel fűtenek. A másik hiányossága a rendeletnek, hogy nem intézkedik világosan, jár-e adókedvezmény akkor is, ha elavult fütőberendezést magyar szén tüzelésére alkalmas cserélnek föl.

A rendeletnek e hiányosságait pótolni kellene és a közhivatalokra vonatkozó intézkedéseket mindenütt szigorúan végre kellene hajtani, ha komolyan akarjuk, hogy kereskedelmi és fizetési mérlegünket rontó külföldi szénimportunkat visszaszorítsuk.

A múlt évben több mint 88.000 vagon szenet és 37.500 vagon kokszt hoztunk be külföldről, amiből közlekedési célokra 9000, ipariakra 32.000, gázgyártásra 22.000, mezőgazdasági célokra 4000, háztartásfűtési célokra pedig mintegy 60.000 vagonot használtunk föl. A közlekedés terén külföldi szenet már csak a győr-sopron-ebenfurti vasut és különösen a MFTK és a Dunagőzhajózási használt, amit szükség esetén mellőzni lehetne.

Az ipar terén is nagymértékben lehetne redukálni a külföldi szén fogyasztását, hiszen még a különleges berendezésű gyárak

is tudnának magyar szénrel dolgozni, amint azt a Ganznál és Weiss Manfréd-gyárnál a háboruban és a kényszergazdálkodás idején bebizonyították. Legföljebb az öntödei kokszot kellene külföldről behozni és még a gázgyáraknál is lényegesen lehetne csökkenteni a külföldi szén fogyasztását. A háztartási szénbehozatal a legdöntőbb ebben a kérdésben, de

szakemberek szerint a mai 47.000 vagon szén és 10.000 vagon külföldi kokszt 80-85% erejéig pótolható volna magyar szénrel,

ha a régi rendszerű tüllőkályhákat kicserélnék és ha kereskedőink vállalnák a hazai szénrel kétségtelenül együttjáró nehezebb kezelést, ami a magyar szén nagyobb fokú porlódása kiván. Igaz az is, hogy a külföldi szénrel való kereskedés nagyobb keresetet biztosít, mint a hazai, de annyi bizonyos, hogy szoba-fűtési célokra hazai szeneink is alkalmasak. Ha megfontoljuk, hogy a fűtési szezon 44.000 vagonot kitevő szükségletéből 11.000 vagon már itthon van és ha még a lecsökkenett fogyasztóképességet is tekintetbe vesszük, még 29.000 vagon külföldi szénre volna szükségünk. Ha ezt a mennyiséget kalóriaparításra átszámítjuk, 44.000, illetve 60.000 vagon magyar szenet kellene kitermelnünk, hogy az igényeket ki tudjuk elégíteni. A magyar bányák ezt a mennyiséget rövid előkészítő munka után elő tudnák állítani,

ha a magyar közönség idejekorán kezdené meg a hazai szén beszerzését.

Hét téli hónap alatt, 170 munkanapot és naponta 350 vagon számítva, 850.000 munkanapszámot jelentene ez a magyar gazdaságnak, vagyis azt, hogy

újabb 5000 bányamunkást tudnánk foglalkoztatni, ami viszont 20.000 léleknek mindennapi kenyérét biztosítaná.

A munkanélküliség, ijesztő arányai mellett ez olyan tekintélyes segítség volna,

amely e kérdésnél számbajövő devizapolitikai szempontokat is túlhaladná jelentőségében.

Ahol a sajtó külföldről behozott rotációs-papírszükségletét az érdekelt szakemberek meghallgatása nélkül csökkentik le és ezzel a legfontosabb kultúr szempontokat földldozzák a devizapolitikának,

tízennyolc millió frankot égetnek el a kályhákban idegen szénért,

amikor pedig magyar szénrel is lehetne fűteni. Miféle számvetés az, amelynek alapján tízenyolc millió frankkal értékelik nagyobbra a magyar szénimportőrök érdekeit, mint a magyar kultúrát?

Az életbiztosítások valorizációjára eddig hétmilliót fizettek be a biztosítók

A befolyt pénzeket kölcsönök nyújtására kell fordítani!

Köztudomású, hogy a koronára szóló életbiztosításokat a törvény úgy valorizálta, hogy a biztosítási összeg öt százalékát az 1935. év elején ki kell fizetni. A kifizetéshez szükséges tőkét úgy fűdözik, hogy a biztosító társaságok díjbevételek két százalékát tartoznak beszolgáltatni az állami fölügyelő hatósághoz. A nagyközönséget bizonyosan érdekli, hogy ez a hatóság a minap készítette el a valorizációra kerülő biztosítások kataszterét,

amelyet minden érdekelt megtekinthet a pénzügyminisztériumban s amely szerint

eddig hétmillió pengőt fizettek már be az intézetek.

Hétmillió pengő, a mai nehéz hitelviszonyok közt, amikor sem a gazda, sem iparos, kereskedő, sem lateiner nem tud kölcsönhöz jutni, tekintélyes összeg és nem vonható ki a forgalomból! Mindenki tudja, hogy a biztosító társaságok három év után, a befizetett összeg bizonyos százaléka erejéig kölcsönt nyújtanak a biztosítási kötvényekre s ez vezet arra a gondolatra, vajjon

a PK a bankok vagy biztosító intézetek útján nem nyújthatna-e kölcsönt azokra a valorizációs összegekre, amelyek a most

összeállított kataszterben összezszerűen meg vannak állapítva?

Hallottam beszélni arról, hogy egyes bankok már kísérletet tettek a pénzügyminisztériumban, hogy ezt a hétmilliót nem használhatnák-e föl jelzáloglevelek vásárlására, de ezt teljesen lehetetlennek tartom, mert az 1928. évi XII. törvényeink kifejezetten kimondja, hogy ezek a befolyó összegek csak a biztosítottak kártalanítására fordíthatók.

Solti János

A Mezőgazdák Szövetkezete minden követ megmozdit, hogy a gabonamonopólium szerve lehessen

(A Reggel tudósítójától.) A Mezőgazdák Szövetkezete nevében és az OMGE felhivatalos állásfoglalására való hivatkozással, gróf Somssich Gyula néhány nappal ezelőtt javaslatot terjesztett a 33-asok elé, amelyben a gabonamonopólium bevezetését s a monopólium szerve gyanánt a vezetése alatt álló Mezőgazdák Szövetkezetét ajánlotta.

A földművelési miniszter az egységes párt legutóbbi értekezletén kifejezetten állást foglalt a gabonamonopólium ellen.

A tőzsdei szakkörök és a Gabonakereskedők Egyesülete is élesen tiltakoztak minden újabb intervenció ellen. A közvélemény nemhogy újabb állami szervek föllállítását nem akarja, de még a régiéket lebontását is sürgeti. Mindezek ellenére — amint A Reggel értesül —

a Somssich-féle terv még nem került le végleg a napirendről,

sőt a monopólium terve bizonyos körökben még ma is kísért és a Mezőgazdák Szövetkezete körül érvényesülő befolyások ma is működésben vannak. A Reggel szakkörökből nyert értesülései szerint azonban minden erő-kifejtés hiábavaló lesz,

mert a monopóliumot nem vezetik be s a Mezőgazdák Szövetkezete nem jut ahhoz a megbízáshoz, amelyre törekszik.

— A Mezőgazdák Szövetkezeténél — így szólnak A Reggel információi — az utóbbi időben nagy személyi változások történtek. Nyugdíjazták Jeszenszky Pál volt alelnök-vezérigazgatót és vejét, Steck Gusztáv helyettes vezérigazgatót és elbocsátották Jeszenszkynek a szövetkezetnél alkalmazásban volt többi rokonait is.

E személyi változások és a mai vezérigazgatónak a 33-as bizottság elé terjesztett javaslata között különböző kombinációkat állítanak föl.

Ettől eltekintve azonban, szakkörökben azt a sokkal fontosabb kérdést vetik föl, hogy miféle anyagi biztosítékokat tudna nyújtani ilyen hatalmas arányú megbízás végrehajtására az a szövetkezet, amely az 1930. évi kimutatásai szerint 2.3 millió üzletrésztőkéje és tartaléka mellett, a mai időben 11 milliót meghaladó összeggel van érdekelve adósainál? Nem titok az sem, hogy a szövetkezet az OKH-n vagy a PK-n keresztül jelentékeny állami kölcsönnel is érdekelve van. Így tehát jogosan vetik föl a kérdést, hogy

az állam e követeléseivel mivel és miképpen vannak biztosítva?

Végül nem szabad figyelmen kívül hagyni azt sem, hogy a szövetkezet lényegileg csak a nagybirtok bevételeire és értékesítési szerve és vidéki hálózata minimális. Ilyen körülmények közt nem látszik valószínűnek, hogy a szövetkezet törekvései körül fölmerülő tekintélyes befolyások ellenére megbizná a monopólium keresztülvitelére, még akkor sem, ha monopóliumot létesítenének. Amikor a 33-as bizottságban a Futura üzletrésztőkének lényeges megszoritásával számolnak, nem lehet komolyan gondolni arra, hogy újabb állami szervet teremtsenek.

Dr. Káldor-féle

**tura- és futballcipők,
futballabdák,
turafölszerelések**

a legjobbak és legolcsóbbak!

Dr. Káldor és Fivére Sportház, VII, Erzsébet-körut 15

LUGANO-CASTAGNOLA ★ VILLA MONTEBELLO

Dél-Svájc, ideális, napos klíma.

Francia leánynevelőintézet, Castello Bianco. Modern, gyönyörű villa, minden szobában folyóvízzel. Társalgási nyelv: francia. Alapítva: 1907. Államilag engedélyezve. Tökéletes kiképzés: francia, angol és olasz nyelvben és írodalomban, kereskedelmi szakokban, művészetekben. Háztartási iskola. Testkultúra. Sport. Tavi-, lég- és napfürdők. Lido, Strandfürdő. Nyáron a magas Alpesebben. Tanulmányut Olaszországban. Kiváló tanerők. Kivánatra oklevél. Érettségi-előkészítő. Számos elismerés. Méltányos árak. Belépés minden időben.

VASÁRNAPI SPORT

A magyar válogatott az első félidőben mutatott pompás játékával 3:0-ra verte meg Csehszlovákiát

Turai, Auer és Kalmár szereztek a gólokat. — Szenzációsan szerepelt a Borsányi—Sárosi—Lázár-füfőzetsor. — A második félidőben lefékezve játszott a magyar csapat.

Magyarország—Csehszlovákia 3:0 (3:0)

Üllői-uti pálya. — 18.000 néző. — Bíró: dr. Bauwens

(A Reggel tudósítójától.) A Magyarország—Csehszlovákia válogatott mérkőzésről szóló beszámolókat kezdjük ott, ahol a meccsről távozó közönség abbahagyta: a magyar csapat dicséretével!

Régen láttunk ilyen jóleső magyar fölényt válogatott mérkőzésen.

Az első félidőben olyan mindent elsőpró lendülettel és lelkes győzniakarással vetette magát a küzdelembe a magyar csapat, hogy a siker nem is maradhatott el. Ez a lelkesedés mindig a legszivesebben látott erénye a magyar válogatottnak.

A korai kezdés, az izraelita ünnep és a meccs előtti eső miatt csak 18.000 néző jelent meg a mérkőzésen, ami bizony erősen alatta marad a futballvezérek jogos számításának. Az MLSZ ezuttal is bebiztosította a meccset eső ellen és abban a „szerencsés” esetben, ha a vasárnapi csapadék elérte a két centimétert, kerék 10.000 pengő üti az MLSZ markát! Számításba kell azután azt is venni — ahogy bizonyára a közönség is számításba vette —, hogy ez a meccs nem volt Európa-Kupa mérkőzés. A közönséget még a válogatott mérkőzések közül is azok érdeklik jobban, amelyek pontra és gólarányra mennek.

Ilyen győnge csehszlovák válogatott még nem járt Budapesten

A magyar válogatott a csehszlovákokkal mindig a legerősebb csapatát vitta, nagy volt tehát a közönség meglepetése, hogy a nagy nevekkel álló cseh válogatott ezuttal milyen győnge volt. Sőt,

ilyen rosszul játszó cseh válogatottat még sohasem küldött Prága Budapestre.

Igy válik érthetővé azután, hogy amikor a magyar csapat elég könnyűszerrel szerezte meg az első félidőben a három gólt, a szünet után érezve nagy fölényét, nem is annyira a további gólok szerzésére, hanem iskolajátékra fektette a fősúlyt, — ami bizony elég hiba volt!

Itt lett volna az alkalom, hogy katasztrofális vereséget, gólzápport mérjünk a csehekre. Sajnos,

csatáraink a második félidőben csak fölényeskedtek

és nem fölényesen rugták a gólokat, ahogy a közönség szeretne volna. A fölényeskedés közben vissza is esett a csapat, úgy, hogy még a csehek szóhoz is jutottak, de szerencsére képtelenek voltak gólt rugni. A magyar válogatottnak mindenestre jó tréning volt ez a mérkőzés az október 4-i osztrákok elleni Európa-Kupa meccsre. A „tréning” jól sikerült, a helyzet biztató. Fölényünket legjobban jellemzi az, hogy

Acht az egész meccsen nem kapott nehéz labdát.

Amilyen jól sikerült az első félidő, amennyire meg volt elégedve ekkor mindenki az eredménnyel, annyira elégedetlenek voltak sokan a meccs után. A félidőben, amikor a közönség még respektálta a csehek, ez volt a közönség hangulata:

— Megválnánk elégedve, ha ez a 3:0 már végeredmény lenne.

A végeredmény ez lett és a közönség mégsem volt meglegedve! Mert

a magyar csapat minimálisan még három gólt rughatott volna, ha komolyan veszi a mérkőzést.

Sárosi nagy vizsgálja kitűnően sikerült

A magyar csapatnak kimagaslóan legjobb része a füfőzetsor volt. A Borsányi—Sárosi—Lázár halftrio játéka egyenesen szenzáció volt. Ezzel a füfőzetsorral nyernünk kell majd az osztrákok ellen is.

Sárosi különösen klasszikus volt,

pedig olyan híres ellenfelekkel kellett meg-

küzdenie, mint Kada és Svoboda. Lázár és Borsányi is végig hibátlanul küzdöttek.

A csatársor legjobb tagja Hirzer volt, aki minden helyzetben jól föltalálta magát,

Első félidő: három remek magyar gól és nagy fölény

A csapatok késnek. Már több mint 20 perce vége a diákmérkőzésnek és a két csapat még mindig az öltözőkben tanyázik. A közönség türelmetlenkedik és türelmetlenségének jól „hallható” tanujelét adja. Egyik része tapsal, másik része fütyül és lábdobogással. Kiderül a késés oka is. Dr. Bauwens, a mérkőzés bírása csak most érkezik és felöltözten siet végig a salakpályán. Végre. Udvarias taps, föltünik Planicka és kifut a csehszlovák csapat. Közvetlen utánuk hatalmas éljenzés jelzi a magyar csapat pályára lépését. Nincs üdvözlés, csak a fotografusok pergő tüzen kell átesni. Mandl és Kada, a két csapatkapitány választanak. Mandlnak kedvez a szerencse és a győnge szélről támogatott oldalt választja. A feketedresszes Bauwens bíró megvizsgálja a labdát és másikat kér.

Silny indítja el a labdát. Podrazil vezet az első támadást, de Puc magasan kapu fölé lö. A magyar fiúk kissé elfogódottak, egymást követik a rossz passzok. A 2. percben végre Lázár hosszú labdát ad Hirzernek, aki Madelonnal egyidőben éri el. A labda Hirzernél marad, egyedül száguld a kapu felé, lövése azonban a kapu mellett süvit el.

— Kár volt a nagy helyzetért! — sóhajt föl a tribün.

A magyar csapat kezd belemegedni. Különösen a füfőzetsor fölénye domborodik ki mindjobban. Most már jól megy a játék. Akciói akcióit követ és a csehek alig jutnak szóhoz. Az 5. percben Auer—Markos-összjáték után Auer hatalmas bombát irányít a kapura, de Planicka fölényesen fogja. A kirugást Puc kapja, Sokolárt szökteti, Borsányi azonban jól szereli amire faultolják. Szabadrugását Auer fejével továbbítja Turainak, aki kapu fölé lö. Sárosi elemében van, abszolút ur a pályán. A cseh támadások sorra elakadnak rajta. Kétszer is jó passzt ad Kalmárnak, de a center önző és szerelik. Pedig Burger és Novák ugyancsak bizonytalanok.

Sokolár fut el, beadása is jó. Svoboda jelzi, de mellé. A magyar csapat fölénye erősebb. Hirzer jól mozog a szélen, de Turai nem érti meg. A 10. perc meghozza a vezető gólt. Turai hosszú passzal szökteti Hirzert, aki „lebiciklizik” a kornervonalig.

Beadását Planicka kiugorva Kalmár elől öklözi el pontosan Turai elé és ő nyugodtan begurítja. A befutó Burger már csak a kapuvonalon túl éri el a labdát és így még beljebb segíti (1:0).

Markos ront többiben, semmi sem sikerül a debreceni szélsőnek. A cseheknek rossz napjuk van. Svoboda, majd Silny hibáz. A 14. percben ismét jó helyzet adódik. Kalmár azonban önzősködik és Burger szereli.

A 16. percben Kalmár tisztára játssza Auert, akinek biztos lövése védtelenül süvit a jobbsarokba. (2:0)

Nagy fölényben vannak a magyar fiúk. Achnak még alig volt dolga. A halvesor szenzációs játékot produkál. Vizsgont Kada egészen eltűnik. A csehek egyéni akciókkal kísérleteznek, de egyik sem veszélyes. Silny csillogtatja tudását, de Borsányi szépen szereli. Nagyszerűen ugratja ki Markost, de ő bosszantóan ront. A csehek most erősítenek és sikerül is kornert kleroszakolniok. Podrazil rugja a kornert, a labda nagy ívben esik a kapu elé, két-három fej is éri, amikor Acht végre

nem úgy, mint Markos, akinek lehetetlenül rossz napja volt. Ha Tancos játszhatott volna helyette!... Auer is megielet, míg Kalmár és Turaj nem elégtettek ki. Kalmár ugyan közreműködött a góloknál, de sokszor önzően játszott. A védelmet a rossz cseh csatársor nem állította nagy föladat elé. Achnak nem volt dolga, mert Mandl és Dudás biztos lábbal verték vissza a gyér cseh támadásokat.

A cseh „ágyuk” kiöregedtek?

A vasárnapi rossz csehszlovák válogatott nagy nevei sorra csődöt mondtak. Planicka védett ugyan néhány nehéz labdát, de valahogyan nem volt olyan nagy, mint máskor. Burger és Novak hátvédek csak a második félidőben feleltek meg, az öreg róka, Kada, pedig még akkor sem. Kada győnge játéka miatt a csatársor nem kapott labdát, mert bizony Madelon és Srbe is győngén funkcionáltak. A csatársorban egyedül Puc mutatott néha valamit. Sokolar, Svoboda, Silny, Podrazil nagyon győngék voltak, úgy, hogy ezek után jogos a kérdés: kiöregedtek a cseh ágyuk?

A mérkőzés német bírása, a kölni dr. Bauwens, mint mindig, ezuttal is kitűnően bírskodott. Magyar bíró urak, tanultak legalább valamit tőle?

Második félidő: se gól, se tempó!

A második félidő lanya irammal indul. Mintha a csehek már beletörődtek volna a verésébe, a magyarok pedig csak tartani akarnak a háromgólos előnyt. A cseh balszárny visz egy veszélyesnek látszó támadást. Acht Svoboda fejeéről szedi le a labdát.

Sárosi és Kada párharcából mindig a fiatal ferencvárosi centerhalf kerül ki győztesen.

De Svoboda sem „él” mellette és csak faultjai-val véteti magát észre. Borsányi szép kiadását ismét Markos rontja el. A kornert is rosszul rugja. A játék mindinkább ellanyhul, pedig a cseheknek olyan rossz napjuk van, hogy katasztrofális vereséget szenvednének, ha a magyar csatársornak menne a játék. Nincs tempó! Auer forszíroz ki kornert, de eredménytelen. Egy erőtlén Puc—Svoboda—Silny-akciót Dudás szerel, mire Svoboda esnyán elkaszálja. Végre egy szép akció. Hires—Lázár—Avar a labda úja. Avar Markoshoz passzol, aki lö is, de Planicka könnyen véd.

A magyar csapat nyomasztó fölényben van. Mandl és Dudás a csehek tőrfelén tanyáznak, de gól csak nem születik. Auer összeütközik Planickával, aki a földön marad, Auer állítja talpra. Markos fut le, beadását Auer emberbe lövi. A csehek nincsenek sehol. Lázár szépen előreadott labdáját Auer fejeéről boxolja ki Planicka. A magyar csapat visszaszik és ez a csehek ki is használják. Sokolar kétizben is jó helyzetet teremt, de ront. Auer lö még kapu mellé és vége is a mérkőzésnek.

A Vienna Középeurópa-kupa győzelme Rómában

(A Reggel tudósítójától.) A Középeurópa-Kupa-mérkőzések során a Vienna vasárnap az AS Rómával mérkőzött Rómában és azt elkeseredett küzdelem után 3:2 arányban megverte. Az első félidőben 2:1-re vezetett az osztrák bajnokcsapat. A római győzelem után most már bizonyosnak látszik, hogy a Középeurópa-Kupa egyik finalistája Vienna csapata lesz.

Róma, szeptember 20.

A Lapterjesztők győzelme. A Lapterjesztők—VII. ker. Amatőr 2:1 (1:1).

Lapterjesztő-staféta a Hungária—Ujpest-mérkőzés félidőjében. A jövő vasárnapi futball-derbi félidőjében futják le a 5×500 méteres legjobb újságstféta címért folyó versenyt, amelyen A Reggel csapata is részt vesz.

Hungária-úti pálya Vasárnap 27-én

1/2 óra

Hungária—Ujpest

1/2 óra

Ferencváros—Bocskai

elsőligabeli bajnoki mérkőzések

A cseh Douda 15 m. 82 cm.-es szenzációs sulydobással legyőzte a 15 m. 43 cm.-es országos rekordot dobó Darányit a MAC atletikai versenyén

Darányi ismét megjavította a kétkezes sulydobás világrekordját. — Donogán a diszkoszvetésben (47.97 cm.), a BBTE csapata a 4×200 méteres stafétában javított rekordot. Balogh 741 cm.-t ugrott távolba

(A Reggel tudósítójától.) A MAC vasárnapi nemzetközi atletikai versenyének nagy jelentőségét adott a világlekklaszissá fejlődött nagyszerű cseh sulydobónak, Doudának vendégszereplése.

Douda várakozáson fölüli szerepelt, mivel 15 m. 82 cm.-es világrekordot döngető eredménnyel legyőzte a már hosszú ide óta veretlen Darányit,

aki ugyancsak kitett magáért, mert 15 m. 43 cm.-t dobva, új magyar rekordot állított föl. A kitűnő cseh atléta nemcsak nagy dobásaival, hanem nagyszerű stílusával is sikert aratott.

Darányi a kétkezes sulydobásban alaposan kárpótolta magát Doudával szemben, mivel

28 m. 67 cm.-es összesített eredményével új világrekordot állított föl.

Néhány hónappal ezelőtt elért 28 m. 04 cm.-es világrekordját ezzel a multnak adta át.

A diszkoszvetésben Donogán javított országos rekordot,

mivel Remecz 48 m. 83 cm.-es dobását a MASZ nem hitelesítette, a tegnap elért 47 m. 97 cm.-es dobás rekordnak számít. A 4×200 méteres stafétában a BBTE, Barsi, Kovács, Szalay, Raggambi összecsisztású csapata 1 p. 29.6 mp.-re javította az eddig ugyancsak általa tartott 1 p. 30 mp.-es rekordot. A távolugrásban

Balogh pompás 741 cm.-es ugrásával alig maradt el a rekordtól.

A részletes eredmények a következők:

2000 m. síkfutás: 1. Lendvai (Vasas) 50 p. 51.2 mp. 2. Eper (ESC) 50 p. 52.4 mp. 3. Szabados (RAFC) 50 p. 53.8 mp. — Végig Eper vezet, az utolsó 150 méteren azonban Lendvai előretér és 3 méterrel győz.

100 m. síkfutás: 1. Gerő III. (MTK) 10.9 mp. 2. Gyenes (MTK) 10.9 mp. 3. Sugár (UTE) 11 mp. és Raggambi (BBTE) 11 mp. holversenyben. — A startnál Gerő alaposan bentragadt, de már 60 méternél nagyszerű tempóban futva, behozza a hátrányt és végül mellszélességgel győz.

Távolugrás: 1. Balogh (MAFC) 741 cm. 2. Szabó (UTE) 709 cm. 3. Goda (MAC) 676 cm.

Dunántul atlétái 50:49 aranyu minimális győzelmet arattak Stájerország ellen

(Grác, szeptember 20.)

(A Reggel tudósítójától.) A Dunántul—Stájerország atletikai mérkőzése a magyarok 50:49 pontarányu győzelmével végződött. A hagyományos atletikai mérkőzések közül sorrendben ez a két ország nyolcadik találkozója volt. A versenyt a Gráci Atletikai Club sporttelepén tartották nagy érdeklődés mellett. Kitűnő dunántul atlétáink két új rekorddal is gazdagították eredményeiket, és pedig Horváth a diszkoszvetésben 42.77 méteres dobással, Lippay pedig a rudugrásban 342 cm.-rel állított föl új kerületi rikordot.

Eredmények:

100 m. síkfutás: 1. Megyeri (D) 11.2 mp. 2. Glaser (S) 11.3 mp. 3. Rekeittyés (D) 11.4 mp. — Magasugrás: 1. Bodossy (D) 186 cm! 2. Unfahrer (S) 174 cm. 3. Kovács (D) 174 cm. — 1500 m. síkfutás: 1. Pugl (S) 4 p. 21.6 mp. 2. Margreiter (S) 4 p. 22 mp. 3. Riegler (D). 4. Finta (D). — Sulydobás: 1. Horváth (D) 14.71 m. 2. Winklener (S) 13.61 m. 3. Kamputsch (S) 12.50 m. — 400 m. síkfutás: 1. Megyeri (D) 52 mp. 2. Tamel (S) 52.2 mp. 3. Ampmann (S) 52.8 mp. 4. Legar (D). — Diszkoszvetés: 1. Horváth (D) 42.77 m. (Kerületi rekord!) 2. Stiegler (S) 38.49 m. 3. Szemko (D) 36.51 m. — Távolugrás: 1. Megyeri (D) 715.5 cm. 2. Stiegler (S) 693 cm. 3. Bodossy (D) 653 cm. 4. Fleischhacker (S) 640 cm. — 800 m. síkfutás: 1. Pugl (S) 2 p. 01.6 mp. 2. Spannuth (S) 2 p. 04.6 mp. 3. Johannesz (D) 2 p. 06 mp. 4. Németi (D). — Gerelyvetés: 1. Wennesz (D) 58.05 m. 2. Unfahrer (S) 57.25 m. 3. Bácsalmási (D) 52.95 m. — 5000 m. síkfutás: 1. Friebe (S) 16 p. 14.2 mp. 2. Riegler (D) 16 p. 49.6 mp. 3. Margreiter (S). 4. Godányi (D). — Rudugrás: 1. Lippay (D) 342 cm. (Kerületi rekord!) 2. Schöberk (S) 332.2 cm. 3. Fontane (S) 320 cm.

Majorosi (ESC) nyerte Budapest kerület 25 km.-es futóbajnokságát

(A Reggel tudósítójától.) Vasárnap délelőtt 20 induló startolt Budapest-kerület 25 kilométeres futóbajnokságában, amelyet a székesfehérvári országúton rendeztek meg. A versenyzők a BEAC-pályáról indultak és ott is volt a cél.

A bajnok Majorosi (ESC) lett

1 óra 30 p. 26 mp. jó idővel, végig vezetve az egész távon. 2. Hima (ESC) 1 óra 33 p. 39 mp.

800 m. síkfutás: 1. Lázár (MEAC) 1 p. 59.6 mp. 2. Oláh (MOTÉ) 2 p. 4.08 mp. — Lázár kezdettől fogva vezet és minden megszorítás nélkül 15 méterrel győz.

200 m. gátfutás: 1. Dénes (MAFC) 26.1 mp. 2. Szabó (MTK) 27.8 mp. 3. Bácsalmási (TFSC). — Dénes és Bácsalmási fej-fej mellett haladnak, az utolsó gátnál azonban Bácsalmási fölbukik és így Szabó is megelőzi.

Rudugrás: 1. Zsuffka (MAC) 375 cm. 2. Karlovits (MAC) 360 cm. 3. Szekrényessi (MAC) 340 cm.

5000 m. síkfutás: 1. Krizsán (Vasas) 15 p. 48.8 mp. 2. Szerb (MAC) 16 p. 13.4 mp. 3. Oszip (MOTÉ) 16 p. 18.4 mp.

Diszkoszvetés: 1. Donogán (BTC) 47 m. 97 cm. (Országos rekord!) 2. Remecz (RAC) 47 m. 82 cm. 3. Kulitz (TFSC) 44 m. 96 cm.

Sulydobás: 1. Douda (SK Slavia) 15 m. 82 cm. (Cseh rekord!) 2. Darányi (MAC) 15 m. 43 cm. (Országos rekord!) 3. Kiss (MOTÉ) 14 m. 20 cm. — Douda dobásai: 14 m. 88 cm., 14 m. 76 cm., 15 m. 76 cm., 15 m. 82 cm. (Cseh rekord!) 15 m., 15 m. 76 cm. Darányi dobásai: 14 m. 97 cm., 15 m. 22 cm., 14 m. 68 cm., 15 m. 43 cm. (Országos rekord!) 15 m. 28 cm.

Kétkezes sulydobás: 1. Darányi (MAC) 28 m. 67 cm. (Világrekord!) 2. Douda (SK Slavia) 27 m. 05 cm. 3. Kiss (MOTÉ) 26 m. 60 cm. — (Régi rekord ugyancsak Darányi: 28 m. 04 cm.) Darányi balkezes dobásai: 13 m. 20 cm., 12 m. 95 cm., 13 m. 24 cm., 12 m. 92 cm., Douda dobásai: 10 m. 96 cm., 10 m. 86 cm., 11 m. 18 cm., 11 m. 23 cm., 11 m. 20 cm. Érdekes, hogy Kiss balkezes dobásai jobban sikerültek, mint Doudáé. Kiss legjobb balkezes dobása 12 m. 40 cm. volt.

200 m. síkfutás: 1. Sugár (UTE) 22.1 mp. 2. Nagy (MAC) 22.6 mp. 3. Szondi (MAC) 23.2 mp. — Sugár a startnál erősen kiugrik és ezt az előnyt még növelve, 1/4 méterrel győz.

110 m. gátfutás: 1. Kovács (BBTE) 15.9 mp. 2. Várnai (MAC) 16.2 mp. 3. Jávör (MTK).

Gerelyvetés: 1. Takács (Postás) 54 m. 77 cm. 2. Boros (TFSC) 54 m. 61 cm. 3. Budavári (BTE) 54 m. 12 cm.

4×800 m. staféta: 1. MAC (Szerb, Buday, Istencs, Bejczy) 8 p. 39 mp. 2. ESC 8 p. 51.8 mp. 3. Vasas 9 p. 23 mp.

4×200 m. staféta: 1. BBTE (Barsi, Kovács, Szalay, Raggambi) 1 p. 29.6 mp. Országos rekord!) 2. UTE 1 p. 35.2 mp. (Régi rekord: 1 p. 30 mp., BTE.)

3. Dianicska (Vasas) 1 óra 35 p. 24 mp. 4. Pivos (BBTE) 1 óra 36 p. 30 mp. 5. Konecsni (MTE). Csapatversenyben 1. ESC 10 pont. 2. BBTE 21 pont. 3. Vasas 39 pont.

Havasi Zsuzsi és Hubert győztek az ifjusági tenniszbajnokságokon Kehrling és leánya vereséget szenvedtek a két generációs versenyen

(A Reggel tudósítójától.) Az idei tenniszévad epilógusa játszódott le vasárnap a margitszigeti centercourton, ahol az ifjusági, oldboy és kégenerációs bajnokságok elődöntőit és döntőit bonyolították le. Végeredmények:

Férfi egyes ifjusági. Elődöntők: Hubert—Ferenczy 6:4, 7:5. Vészi—Székely 6:4, 2:6, 12:10. Döntő: Hubert—Vészi 7:5, 6:4.

Női egyes ifjusági. Elődöntő. Havasi—Kisfaludy 6:4, 6:1. Döntő: Havasi—Záborszky 6:2, 6:3.

Férfi páros döntő: Ferenczy, Székely—Romek, Bittera 6:3, 6:4, 8:6.

Oldboy döntő: Lahner—Petri 3:6, 6:4, 6:0.

Kégenerációs döntő: Issekutz és fia—Kehrling és leánya 6:2, 8:6.

Győzött a Hungária Eszéken. A tartalékos Hungária Eszéken az ottani Slavia ellen vasárnap 4:0 (2:0) arányban fölényesen győzött.

Győzött a Ferencváros—Ujpest kombinált Mährisch-Ostrauban. A Ferencváros—Ujpest kombinált 1:0-ás félidő után 3:1 arányban győzött az ottani csapat ellen.

Szenes (MTK) győzött a 169 km.-es kerékpárbaajnokságban. A balassagyarmati országúton rendezték ezt a versenyt, amelyet agvontaktikáztak a versenyzők. A bajnok Szenes (MTK) lett 3 ó. 30 p. 44 mp. alatt (óraátlag 28 km. 450 m.). 2. Liszkay (BSE). 3. Huszka (Világosság). Az ifjusági bajnokságot Hamar (Pestújhely) nyerte. A senior bajnokságban első Garay (UTE).

A magyar Zelenka negyedik lett a bécsi maratonin. Vasárnap futották le az osztrák maratoni bajnokságot, amelyet Tuschak (WAC) nyert meg 2 óra 40 p. 42 mp.-es idővel. Ezen a versenyen magyar részről a salgótarjáni Zelenka vett részt és a negyedik helyen végzett 2 óra 55 p. 40 mp.-es idővel.

Két bajnoki vízipólómérkőzés. Szegeden a III. ker. TVE a Szegedi UE ellen 5:1 (3:0) arányban győzött. A gólokat Czele (3), Hobba és Dezső, illetve Wannie II. dobták. — Egerben a MESE az NSC ellen 9:0 (6:0)-ra győzött. !

Kitűnő eredmények, országos rekordok a női atletikai bajnokságokban

(A Reggel tudósítójától.) A BSE vasárnap délelőtt a BSZKRT-pályán rendezte országos senior atletikai versenyét, amelynek keretében bonyolították le az első magyar női atletikai bajnokságokat.

Budapest székesfőváros női bajnokságainak eredményei a következők: Diszkoszvetés bajnok: Nadányi Agnes (FTC) 37 m. 17 cm. (Országos rekord!) 2. Kael Anna (TFSC) 32.73 m. 3. Szőlősy Iлона (TFSC) 30.95 m. 100 méteres síkfutás bajnok: Wieland Lenke (TFSC) 13.3 mp. 2. Deák Aranka (MTE) 13.6 mp. 3. Generisch Gabriella (TFSC) 13.9 mp. Magasugrás bajnok: Vértési Katalin (TFSC) 145 cm. 2. Kael Anna (TFSC) 140 cm. 3. Horváth Margit (FTC) 155 cm. Sulydobás bajnok: Nadányi Agnes (FTC) 9.90 m. 2. Szőlősy Iлона (TFSC) 9.78 m. 3. Kael Anna (TFSC) 9.77 m. Távolugrás bajnok: Vértési Katalin (TFSC) 498 cm. 2. Kael Anna (TFSC) 489 cm. 3. Horváth Margit (FTC) 478 cm. Helyből távolugrás: 1. Vértési Katalin (TFSC) 256 cm. (Országos rekord!) 2. Balkányi Lenke (TFSC) 251 cm. 3. Generisch Gabriella (TFSC) 244 cm.

A BEAC bajnoki győzelme. Vasárnap csak egy amatőr bajnoki mérkőzést játszottak le, amelyen a BEAC 1:0 (1:0) arányban győzött a III. ker. TVE ellen.

A külföld futballja. Prága: Csehszlovákia B. válogatott—Közép-németország 3:1 (0:0). — Nagyvárad: Románia—Csehszlovákia 4:1 (1:1). Amatőr válogatott mérkőzés.

Lovaregyleti versenyek

Néni nyerte a Földművelésügyi minisztérium díját Kellermann és Little Nubian ellen.

(A Reggel tudósítójától.) A vasárnapi programon a 9000 pengős Földművelésügyi minisztérium díja szerepelt. Ez a verseny sem volt a favoritellenes tendencia alól kivétel, a díjat, óriási meglepetésre, az elhanyagolt Néni nyerte, amely előző futásaival ellentétben, váratlanul haza kenterezett.

Részletes eredmény:

I. futam. 1. Honpólgár (8:10r) Balogh. 2. Dárus (3) Csaplár. 3. Szigetvár (6) Gutai. Fm.: Creola. 1/4h, 3h. Tot.: 10:19.

II. futam. 1. Makálkó (6) Rózsa. 2. Daru (6) Teltschik. 3. Tartós (14) Józsa. Fm.: Martell, Snow-White, Splendid, Prix-Fixe, Orpheus, Ugy?, Berril, Etoile Filante, Vadvirág, Ahogy akar. 1/4h, 1/4h. Tot.: 10:166, 34, 44, 45.

III. futam. 1. Néni (10) Teltschik. 2. Kellermann (6) Gutai. 3. Little Nubian (4) Klimska. Fm.: Creola, Pélás, Süsü, Danseuse. 1/4h, 1/4h. Tot.: 10:173, 29, 24, 24.

IV. futam. 1. Jónó (2) Blackburn. 2. Casanova (5:10r) Balogh. 3. Tamerlan (5) Teltschik. Fm.: Ararat. 1/4h, 1/4h. Tot.: 10:35.

V. futam. 1. Péter (2 1/2) Esch. 2. Obsitos (6) Balogh. 3. Alvincz (3) Horváth. Fm.: Vadóc, Herbstzeitlose, Suta, Losbia, Habari, Fababa, Szigliget, Maramaros, Funny. Nyakh. 1/4h. Tot.: 10:42, 17, 24, 24.

VI. futam. 1. Verity (6) Kasszián Tivadar. 2. Csopak (3) Kasszián Ferenc. 3. Pusza (6) Horváth. Fm.: Pertinax, Arvalegény, Igazgyöngy, Katáng, Szelindek, Samara. 1/4h, 1/4h. Tot.: 10:86, 24, 18, 25.

A halmozott kettősfogadások eredménye: Makálkó—Péter 5:426.

Bécsi lóversenyek

Vindobona nyerte az Esterházy emlékversenyt

I. futam. 1. Hassan (4) Reinwald. 2. Star (8:10r) Gulyás. 3. Volat (2) Esch György. Fm.: Corinthia. 2h, 1/4h. Tot.: 10:121, 22, 12.

II. futam. 1. Riksa (1 1/2) Schejbal. 2. Asceta (2 1/2) Szabó. 3. Maikönig (5) Altmann. Fm.: Bacardi, Biki-juk, Annabel, Katzelsdorf, Nyakh, 2h. Tot.: 10:22, 11, 13, 12.

III. futam. 1. Marschall (8) Tóth. 2. Bonvecchiati (12) Boskó. 3. Bábó (2) Schejbal. Fm.: Sámson, Passat, Marathon II., Marcopolo, Rusalka. 1/4h, 1/4h. Tot.: 10:67, 23, 17, 17.

IV. futam. 1. Vindobona (1 1/4) Schejbal. 2. Flying Fifty Five (6) Müller. 3. Orco (1 1/4) Szabó. Fm.: Bluesims, Capitán S. 3h, 3h. Tot.: 10:20, 14, 17.

V. futam. 1. Jarmila (4) Rojik. 2. Orestes (1 1/4) Martinek. 3. Tourrereau (5) Hintschich. Fm.: Woolrag, Santa Maura. Hosszakkal nyerve. Tot.: 10:23, 11, 15.

VI. futam. 1. Daca (5) Gulyás. 2. Ecarté (3) Esch György. 3. Vermouth (5) Szabó. Fm.: Kedvenc, Baltimore, Toscana, Blesk, Viscoumt, Pan. 1/4h, fejh. Tot.: 51, 19, 22, 17.

VII. futam. 1. Tamtrout (4) Boskó. 2. Bellator (3) Schejbal. 3. Happy Horse (2) Szabó. Fm.: Abony, Pellit, Savannah, Robinson. 1/4h, 4h. Tot.: 10:33, 13, 14, 12.

Kiadja: Lázár Miklós A Reggel Lapkiadó

Részvénytársaság.

Felelős kiadó: Róna Ödön igazgató

Világosság könyvnyomda rt., Budapest, VIII., Conti-utca 4. Műszaki igazgató: Deutsch D.